

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

1 | 2013

HLAVNÍ TÉMA

VFU Brno slavnostně zahájila provoz Ortopedického centra a jízdního centra pro koně <i>Petr Chmelař</i>	1
--	---

CELOUNIVERZITNÍ INFORMACE

Rada pro veterinární vzdělávání VFU Brno <i>Vladimír Večerek</i>	8
Úprava curricula pro Veterinární lékařství a Veterinární hygienu a ekologii pro 6. rok studia <i>Vladimír Večerek</i>	10
Doporučená kritéria pro habilitační a profesorská řízení na VFU Brno <i>Vladimír Večerek</i>	12
Profesorská řízení v roce 2012	14
Habilitační řízení v roce 2012	15

Z ČINNOSTI FVL

VFU Brno se zapojuje do projektu KURA-KURA <i>text: Petr Chmelař</i>	16
Antibiotika a živočišná produkce – kritické zhodnocení přínosu a rizik spojených s jejich používáním <i>Alfred Hera, Lucie Pokludová, Jiří Bureš</i>	18

Z ČINNOSTI FVHE

Inovace v oblasti ochrany a welfare zvířat <i>Petr Chloupek a Petr Chmelař</i>	20
Vettox – rok a půl fungování veterinární toxikologické databáze <i>Zuzana Šířková</i>	22
NOVICE 2012 v Bukurešti <i>Ladislav Steinhauser</i>	23

Z ČINNOSTI FAF

Řekni, kde ty kytky jsou <i>Petr Chmelař</i>	24
FaF získala titul Fakulta roku 2011/2012 <i>Petr Chmelař</i>	25

Z ČINNOSTI REKTORÁTNÍCH PRACOVÍŠŤ

Konference IGA 2012 <i>Petr Chmelař</i>	26
Jejich revírem je... univerzita <i>Petr Chmelař</i>	27

Z ČINNOSTI STUDENTŮ

Kynologický klub VFU Brno <i>Petr Chmelař</i>	28
Společník pro život: Mise Slovensko <i>Jiří Žák a Petr Chmelař</i>	30
Praxe v Německu <i>MVDr. Ladislav Kašpar</i>	31

HORIZONTY

Horký trojúhelník <i>Ladislav Steinhauser</i>	32
--	----

UDÁLOSTI

VFU Brno otevřela své dveře veřejnosti <i>Petr Chmelař</i>	34
V. konference studentské vědecké a odborné činnosti <i>Petr Chmelař</i>	35
Promoce monografie Konzervace krmiv a jejich využití ve výživě zvířat <i>Eva Straková</i>	36

VITA
UNIVERSITATIS

časopis Veterinární
a farmaceutické univerzity
Brno

1 ■ 2013

Vydává:

Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno
Palackého tř. 1/3, 612 42 Brno

Vychází:

každé dva měsíce

Redakční rada:

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA
– předseda
MVDr. Pavel Brauner, Ph.D.
doc. PharmDr. Ing. Radka Opatřilová,
Ph.D.
prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc.
prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc.
MVDr. Mirko Treu, CSc.

Redakce:

Bc. Barbora Šolcová
Tel.: 541 562 001, 724 743 250
solcovab@vfu.cz

Sazba:

Martina Petrová, tel.: 608 740 583
petrova.m@tiscali.cz

Jazyková korektura:

Eva Bublová

Tisk:

Tiskárna Didot, spol. s r.o.
www.tiskarna-didot.cz

Reg. č.: MK ČR E 18254
ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 2/13:

19. 3. 2013

Příští číslo vyjde:

17. 4. 2013

Za obsah dodaných textů odpovídají
autoři

© Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno

VFU Brno slavnostně zahájila provoz Ortopedického centra a jízdárny pro koně

Od prosince se Veterinární a farmaceutická univerzita Brno může pyšnit novou budovou, když ve čtvrtek 13. 12. 2012 slavnostně otevřela Ortopedické centrum a jízdárnu pro koně VFU Brno. Jedná se o další významný architektonický prvek v areálu univerzity, který doplnil výjimečné prostředí kampusu VFU Brno. Specializované pracoviště Kliniky chorob koní poskytne koním špičkovou veterinární péči. Slavnostní ceremoniál doprovázelo atraktivní vystoupení mistra světa ve voltíži a ukázka drezúrních prvků. Nové centrum v budoucnu poslouží především pro výuku studentům.

Pod střešou jízdárny je velmi rušno. Přichází spousta hostů, která postupně zaplňuje galerii a balkon nové budovy. Návštěvníci netrpělivě přešlapují na

místě, lidem stoupá pára od úst, pozorují prázdné pódium před nimi. Všichni napjatě očekávají, co se bude dít. Vtom zazní fanfáry a otevírá se brána. Do jízdárny vjíždí kočár tažený dvojspřežím. Obloukem projede jezdeckou plochu a zastaví u modře laděného pódia v přední části haly.

Z kočáru vystupují hlavní aktéři slavnosti a míří na pódium. Jako první vystupuje rektor VFU profesor Vladimír Večerek, následuje ho děkan FVL profesor Alois Nečas, po něm sekční rada Sekce chorob velkých zvířat profesor Jaroslav Hanák a nakonec přednostka Kliniky chorob koní docentka Barbora Bezděková. Přihlížejí tři stovky pozvaných hostů z řad zaměstnanců a studentů VFU, ale samozřejmě také

z řad absolventů, médií, občanských sdružení či představitelů města Brna. Tak odstartoval program slavnostního otevření Ortopedického centra a jízdárny pro koně VFU Brno.

Jako první se slova ujal rektor VFU Brno. Profesor Večerek ve své zahajovací řeči vyjádřil uznání a poděkování všem, kteří se na přípravě, rekonstrukci a otevření nové jízdárny podíleli. Následoval proslav proděkana Nečase, který zdůraznil význam ortopedického centra pro rozvoj veterinární medicíny. Profesor Hanák zhodnotil význam jízdárny i z hlediska historie a zavzpomínal, jak budova vypadala v době, když na VFU studoval. Docentka Bezděková ocenila technické zázemí objektu a vyzdvihla širší perspektivy celé stavby.

Rektor VFU Brno prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA přestřihnul pásku společně s prof. MVDr. Jaroslavem Hanákem, DrSc., Dipl. ECEIM

Mezi hosty nechyběli členové správní rady VFU Brno Zdeněk Antoš, zástupce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Robert Kotzian, 1. náměstek primátora města Brna či starobrněnský opat Lukáš Evžen Martinec. Zhotovitele stavby reprezentoval generální ředitel Pozemstavu Prostějov Jan Vrána. Ceremoniál moderátorsky provázal doktor Pavel Brauner, který dodal slavnostní

atmosféře otevření náležitý punc. Hostům pan rektor poděkoval předáním pamětních symbolů.

Přišel moment, na který všichni netrpělivě čekali. Slavnostního přestřižení pásky se ujal rektor Večerek společně s profesorem Hanákem. Symbolickou vstupní pásku přestřihli v pravé poledne, a tím oficiálně otevřeli Ortopedické centrum a jízdárnu pro koně VFU Brno.

Program mohl směle pokračovat. Publikum čekala nezapomenutelná podívaná, při níž se tajil doslova dech. Jak jinak oslavit otevření jízdárny, než ukázkou toho, k čemu má sloužit? Na ceremoniál navázala ukáзка drezúrních prvků, které předvedl MVDr. Filip Kološ s partnerkou. Tanec drezúrovaných koní podpořený skvěle zvoleným hudebním doprovodem publikum ocenilo bouřlivým

potleskem. Po akrobatickém úklidu povrchu jízdárny zakončeného „holubičkou“ následovalo představení ve voltižním ježdění, tedy gymnastice a tanci na koni, v podání mistra světa ve voltiži MVDr. Petr Eima a Jany Bartoňkové. Jako lonžérka se představila MVDr. Petra Cinerová. Pokud publiku začla tuhnout krev v žilách, nezpůsobily to v žádném případě teplotní podmínky v jízdárně,

ale precizní provedení náročných akrobatických figur.

Otevření se sice neobešlo bez menších technických nedostatků. Krátký výpadek proudu zneprjemnil úlohu především moderátorovi akce Pavlu Braunerovi. Ten se však s vzniklou situací vypořádal pohotově a s humorem jemu vlastním.

Po konci představení následoval raut v přední části nové stavby. Nabízený sva-

řáček prochládlé hosty v okamžiku zahřál, dát si mohli i něco na chuť. Vládla spokojená nálada, všichni aktéři otevření Ortopedického centra a jízdárny pro koně VFU Brno a protagonisté doprovodného programu vesele sklízeli uznání, gratulace a poděkování. Průběh přestavby, organizace a otevření budovy byly velmi náročné. Všem, kteří se do této akce zapojili, patří velké poděkování.

■ Slavnostní příjezd hlavních aktérů. V kočáře sedí rektor VFU Vladimír Večerek, děkan FVL Alois Nečas, profesor Jaroslav Hanák a docentka Barbora Bezděková

■ Pod střechou jízdárny bylo během slavnostního otevření velmi rušno

Pojďme si však něco povědět o tom, komu a čemu má naše nové Ortopedické centrum a jízdárna pro koně sloužit.

Budova bude plnit několik funkcí: funkci pedagogickou, vědeckou, ale také zájmovou. Jízdárenskou část využijí především studenti a pedagogové k výuce welfare koní, který se vyučuje v novém studijním programu Ochrana zvířat a welfare. „V rámci výuky welfare je třeba vědět všechno o exploataci koní, toho nelze dosáhnout pouze teoretickou výukou, ale především prostřednictvím výuky praktické,“ popisuje využití budovy profesor Jaroslav Hanák. Studentům ale poslouží například i pro výuku jízdy na koni.

Koně se budou v jízdárně pohybovat po speciálním povrchu, který byl poprvé představen na OH v Aténách. Tento povrch se využívá na vrcholových mezinárodních soutěžích. Pro účel zavlažování slouží zvláštní stropní závlahový systém. Objekt má umělé osvětlení a kvalitní ventilaci. Studentům, jezdcům

■ Koně se budou v jízdárně pohybovat po speciálním povrchu, který byl poprvé představen na OH v Aténách

■ Ukázka drezúrních prvků v podání MVDr. Filipa Kološe s partnerkou

■ Náročná cvičení v režii mistra světa ve voltíži MVDr. Petra Eima

■ Diváky čekalo také představení ve voltížním ježdění

i koním se tak bude v nově zrekonstruované budově v areálu VFU Brno docela určitě dařit.

Přední část bude jednoznačně sloužit k výuce ortopedických disciplín a reprodukce koní. Bude zde například andrologická laboratoř, ve které se bude zpracovávat a konzervovat koňské sperma, které bude možné využít pro chov v budoucnosti.

Finální podoba budovy odpovídá jejímu vzhledu z dob 1. republiky. Už v této době se zde vyučovalo jezdecktví. „Budova patří k objektům původních dragounských kasáren, ve kterých byla 12. 12. 1918 zákonem č. 76 zřízena Vysoká škola zvěrolékařská. Byla to jedna ze dvou jízdáren, které v areálu byly. Používala se k výcviku vojenských koní a jezdců a jezdila v ní selská jízda. Sokolské stáje byly v budově č. 16. Jezdily zde významné osobnosti školy, bývalí rektori Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, jako prof. Pardubský, prof. Hruža, či další pedagogové, jako např. prof. Kábrt,“ zasazuje rekonstruovanou budovu do historických souvislostí doktor Pavel Brauner, přednosta Ústavu cizích jazyků a dějin veterinárního lékařství.

Architektonické řešení nové budovy získal tým projekční kanceláře PROJECT building s.r.o. pod vedením Ing. arch. Petra Stojana. Řešení odpovídá plánům budovy v době vzniku Veterinární a farmaceutické univerzity Brno v roce 1918. V průběhu let však v budově došlo k vestavbám, které původní účel znemožnily a charakter původní budovy změnily. Rekonstrukce začala v srpnu a trvala bezmála čtyři měsíce. „Jsem rád, že se budova vrátila do původní podoby, protože do areálu univerzity skvěle zapadá,“ hodnotí současný vzhled profesor Hanák.

Budova centra a jízdárny, která je 60 metrů dlouhá a 23 metrů široká, se provozně a dispozičně dělí na dvě části. Část laboratorní a sálovou včetně cvičeben a na jízdárnu. Jízdárna samotná má padesát metrů na délku a 23 metrů na šířku. Nové centrum s jízdárnou se tak po mnoha letech dočká skutečného znovuoživení. Sloužit bude především vzdělávacím účelům a veterinární péči o koně z celé republiky.

Veterinární medicína zaměřená na koně představuje v rámci veterinární medicíny prestižní záležitost. Dříve koně patřili k maloburžoazním přežitkům a s tím také souvisel nízký zájem

o jejich využití, v dnešní době je to velmi atraktivní sport a hobby. Proto také roste v posledních letech počet lidí, kteří se věnují jízdě na koni nebo si koně pořídí. Pro takové lidi se pak kůň stává členem rodiny podobně jako pes nebo kočka. Onemocněním koní proto věnují veterinární lékaři v rámci výuky a výzkumu velkou pozornost.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno má jedinečné postavení ve vysokoškolském vzdělávání, výzkumu, odborné činnosti i akademických aktivitách. „Úroveň, jíž VFU Brno v kvalitě vzdělávací činnosti dosahuje, ji řadí mezi přední veterinární vzdělávací instituce s pozitivní mezinárodní evaluací a uvedením na seznamu prestižních evropských veterinárních vysokých škol. Výsledky, kterých univerzita docílila, dokládají, že nově zrekonstruované centrum a jízdárna zcela jistě přispějí k rozvoji univerzitního vzdělávání v oblasti veterinární medicíny,“ hodnotí význam Centra pro ortopedickou diagnostiku a jízdárny pro koně rektor VFU Brno Vladimír Večerek.

■ text: Petr Chmelař
foto: M. Petrová, P. Chmelař, A. Krátký,
R. Kabeš

■ Slavnostního otevření se zúčastnili zaměstnanci, studenti, ale i lidé mimo univerzitu

■ Diváci viděli precizní provedení náročných akrobatických figur

Rada pro veterinární vzdělávání VFU Brno

Veterinární vzdělávání na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno se uskutečňuje v rámci veterinárního vzdělávacího programu v studijním programu Veterinární lékařství, a to na Fakultě veterinárního lékařství, a v studijním programu Veterinární hygiena a ekologie na Fakultě veterinární hygieny a ekologie. Na zabezpečení obou studijních programů se podílí veterinární fakulty, tj. jak FVL, tak také FVHE. Mezinárodní komise expertů, která posuzovala veterinární vzdělávání na VFU Brno proto doporučila zřízení společného orgánu obou fakult ke koordinaci veterinárního vzdělávání na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno proto ve své Aktualizaci DZ VFU Brno ve smyslu plnění mezinárodních doporučení Závěrečné zprávy o evaluaci veterinárních fakult VFU Brno a dalších mezinárodních trendů ve veterinárním vzdělávání vyplývajících z jednání a dokumentů EAEVE stanovila záměr pro rok 2012 zřídit Radu pro veterinární vzdělávání VFU Brno, která bude koordinovat změny curricula veterinárního lékařství a veterinární hygieny a ekologie, a změny systému, forem a metod výuky ve smyslu jejich užší koordinace v rámci zvyšová-

ní kvality veterinárního vzdělávání. Tato Rada pro veterinární vzdělávání VFU Brno byla zřízena a pravidla pro její činnost ve smyslu Statutu Rady pro veterinární vzdělávání VFU Brno byla schválena na vědecké radě univerzity dne 3.12. 2012.

SLOŽENÍ RADY PRO VETERINÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VFU BRNO

Složení Rady pro veterinární vzdělávání VFU Brno bylo vědeckou radou univerzity schváleno následovně:

1. Zástupci nejvýznamnějších skupin oborů (sekční radové) následovně:
 - Základní veterinární obory: Prof. MVDr. Ivan Literák, CSc.
 - Preklinické obory: prof. MVDr. RNDr. Petr Hořín, CSc. a prof. MVDr. František Tichý, CSc.
 - Chov zvířat a živočišná produkce: Prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc.
 - Klinické obory: prof. MVDr. Jaroslav Hanák, CSc. a prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc.
 - Hygiena potravin a veterinární ochrana veřejného zdraví: prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc. a Prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc.
2. Děkani fakult:
 - Fakulta veterinárního lékařství: prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D.,

- Fakulta veterinární hygieny a ekologie: doc. MVDr. Ladislav Steinhauser, CSc.
3. Zástupci studentů následovně:
 - Fakulta veterinárního lékařství: Tereza Kafková
 - Fakulta veterinární hygieny a ekologie: Tereza Kalinová

STATUT RADY PRO VETERINÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VFU BRNO

Rada pro veterinární vzdělávání (dále jen Rada) je orgánem pro odborné řízení veterinárního vzdělávání a kontrolu kvality veterinárního vzdělávání na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno (dále jen VFU Brno) obou veterinárních fakult, Fakulty veterinárního lékařství (dále jen FVL) a Fakulty veterinární hygieny a ekologie (dále jen FVHE).

ZAMĚŘENÍ RADY

Rada je zřízena pro oblast koordinace vzdělávání a dalších akademických činností na VFU Brno v problematikách významných pro koncepční rozvoj a zajištění veterinárního vzdělávání a dalších činností ve smyslu požadavků evropských právních předpisů (zejména směrnice č. 36/2005/EC), českých právních předpisů (zejména zákona č. 166/1999 Sb.), dokumentů Evropské asociace veterinárních

■ Rada má za úkol koordinovat veterinární vzdělávání na VFU Brno

fakult a univerzit (EAEVE), požadavků vyplývajících pro mezinárodní evaluaci/akreditaci evropských veterinárních vysokých škol (zejména obsažených v SOP EAEVE), dále ve smyslu zkušeností ve veterinárním vzdělávání z jiných evropských vysokých škol veterinárních, a také ve smyslu tradic veterinárního vzdělávání na VFU Brno.

ZŘÍZENÍ RADY

Radu zřizuje rektor VFU Brno.

Rada má 12 členů. 8 členů Rady jsou profesori univerzity nejvýznamnějších skupin oborů veterinárního vzdělávání, 2 členové jsou děkani veterinárních fakult univerzity a 2 členové jsou zástupci studentů. Členy Rady jmenuje a odvolává se souhlasem Vědecké rady VFU Brno rektor univerzity.

ČLENOVÉ RADY

Členové Rady zastupují nejvýznamnější skupiny oborů následovně:

- Základní veterinární obory: 1 člen,
- Preklinické obory: 2 členové,
- Chov zvířat a živočišná produkce: 1 člen,
- Klinické obory: 2 členové,
- Hygiena potravin a veterinární ochrana veřejného zdraví: 2 členové,
- Děkani fakult: děkan FVL a děkan FVHE.

Zástupci studentů zastupují studenty následovně:

- Fakulta veterinárního lékařství: 1 student,
- Fakulta veterinární hygieny a ekologie: 1 student.

PŘEDSEDA RADY

Radu řídí předseda Rady.

Předsedu Rady jmenuje rektor na základě výsledku volby v Radě. Předsedu volí členové Rady z členů Rady, a to tajným hlasováním, které organizuje nejstarší z členů Rady. Předsedou je zvolen ten z kandidátů, který získal nadpoloviční počet hlasů z počtu všech členů Rady.

Předsedu Rady odvolává rektor na základě výsledku tajného hlasování v Radě o odvolání předsedy Rady. Odvolán je rektorem předseda Rady v případě, že pro jeho odvolání hlasoval nadpoloviční počet všech členů Rady.

OBLAST PŮSOBNÍ

Oblastí působení Rady je zejména odborné řízení veterinárního vzdělávání a kontrola kvality veterinárního vzdělávání.

V oblasti odborného řízení veterinárního vzdělávání Rada projednává zejména následující problematiky:

- zaměření a strukturu studijního programu veterinárního vzdělávání na obou fakultách (FVL i FVHE),
- rozsah a obsah studijního programu (předměty, jejich rozsah, postavení v studijním programu, formu výuky, formu zakončení aj.)

■ Cílem je zvyšování kvality veterinárního vzdělávání...

- prerekvizity, tj. povinné složení zkoušky pro následné absolvování a složení zkoušky z navazujícího předmětu,
- rozsah a obsah DOS (dovednosti), stáží, praxí, které jsou součástí veterinárního vzdělávání,
- rozsah a obsah blokové výuky v posledním ročníku veterinárního studia,
- zastoupení předmětů dílčích státních rigorózních zkoušek tvořících státní rigorózní zkoušku, složení komisí pro dílčí státní rigorózní zkoušky,
- organizační strukturu týkající se ústavů, klinik a dalších pracovišť zajišťujících veterinární vzdělávání na univerzitě,
- personální zajištění veterinárního vzdělávání,
- prostorové, technologické, přístrojové a materiální zajištění veterinárního vzdělávání,
- dokumenty pro akreditaci pregraduálního veterinárního vzdělávání,
- dokumenty pro mezinárodní evaluaci/akreditaci veterinárního vzdělávání,
- další problematiky veterinárního vzdělávání na VFU Brno.

V oblasti kontroly kvality veterinárního vzdělávání Rada projednává zejména následující problematiky:

- hodnocení kvality veterinárního vzdělávání na základě ukazatelů kvality za-

hrnutých do Systému hodnocení kvality veterinárního vzdělávání,

- hodnocení prostorového, technologického, přístrojového a materiálního zajištění veterinárního vzdělávání na místě (na jednotlivých pracovištích uskutečňujících veterinární vzdělávání),
- hodnocení akademických pracovníků zajišťujících veterinární vzdělávání,

- hodnocení výuky v rámci veterinárního vzdělávání studenty,
- hodnocení veterinárního vzdělávání vedením univerzity a vedením fakult,
- hodnocení veterinárního vzdělávání na základě zprávy národní akreditační komise,
- hodnocení veterinárního vzdělávání na základě zprávy mezinárodní evaluační/akreditační komise EAEVE.

DOPORUČENÍ RADY

Rada po projednání určené problematiky může přijmout příslušné Doporučení Rady.

Doporučení Rady se přijímá hlasováním. O způsobu hlasování rozhodne na návrh předsedy Rada aklamačním hlasováním, způsob hlasování je přijat, hlasuje-li pro něj nadpoloviční většina přítomných členů Rady.

Doporučení je přijato, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina všech členů Rady. Doporučení Rady schvaluje rektor.

Po schválení rektorem je Doporučení Rady zásadním doporučením pro odborné řízení veterinárního vzdělávání a kontrolu kvality veterinárního vzdělávání pro jednotlivé veterinární fakulty (FVL a FVHE).

- text: **Vladimír Večerek**
foto: Petr Chmelař

Úprava curricula pro Veterinární lékařství a Veterinární hygienu a ekologii pro 6. rok studia

Fakulta veterinárního lékařství i Fakulta veterinární hygieny a ekologie schválily nové curriculum pro Veterinární lékařství i Veterinární hygienu a ekologii na VFU Brno, které má zapracovány mezinárodní vývojové trendy ve veterinární vzdělávání. Při schvalování tohoto nového curricula na vědecké radě FVL i vědecké radě FVHE bylo konstatováno, že výuka v 6. ročníku studia bude v akademickém roce 2012/2013 probíhat podle původního curricula a pro akademický rok 2013/2014 bude provedena úprava, týkající se 6. roku studia obou veterinárních fakult.

Vědecká rada FVL i Vědecká rada FVHE na svých podzimních jednáních 2012 schválily úpravu curricula pro studijní program FVL i FVHE a souhrn je uveden v tabulce.

Ze schváleného curricula a z dalších pravidel pro 6. rok studia Veterinárního lékařství a Veterinární hygieny a ekologie vyplývá následující:

6. ROK STUDIA VETERINÁRNÍHO LÉKAŘSTVÍ

Student FVL je povinen absolvovat 2 povinné předměty a složit dílčí státní rigorózní zkoušky

■ Za úspěšné absolvování předmětu Choroby koní lze získat 17 kreditů

■ Tabulka curricula pro 6. rok studia pro Veterinární lékařství i pro Veterinární hygienu a ekologii

	Z	Z	L	L						Z	Z	L	L				
Veterinární lékařství	Př	Cv	Př	Cv	Bl.	Stáž	Zk	Kr	Veterinární hygienu a ekologie	Př	Cv	Př	Cv	Bl.	Stáž	Zk	Kr
6. rok									6. rok								
Inf. choroby zvíř. a legislativa					150		1	8	Inf. chor. zvířat a leg.					150		1	8
Hyg. potravin					150		1	8	Hyg. a tech. masa a mas. výř					150		1	8
									Hyg. a tech. mléka a ml. výř					150		1	8
									Vet. ochr. veř. zdraví					150		1	6
Povinně volit. předmět Choroby psů a koček					300*		1*	17									
Povinně volit. předmět Choroby koní					300*		1*	17									
Povinně volit. předmět Choroby exotických zvířat					300*		1*	17									
Povinně volit. předmět Odborná práce					300		1	17									
Povinně volit. předmět Choroby přežvýkavců					180		1	10	Choroby přežvýkavců a pr.					600		1	30
Povinně volit. předmět Choroby prasat					180		1	10									
Povinně volit. předmět Choroby drůbeže					180		1	10									
Povinně volit. předmět Klinická patologie					180		1										
Počet	0	0	0	0	1200*	0	5		Počet	0	0	0	0	1200	0	5	
		0		0	1200*			30			0		0	1200			30

*,** = jedna z možných variant volby studentem z povinně volitelných klinických předmětů

- Infekční choroby zvířat a legislativa (5 týdnů) (8 kreditů)
- Hygiena potravin (5 týdnů) (8 kreditů)

Student FVL je povinen absolvovat povinně volitelné předměty a složit dílčí státní rigorózní zkoušky tak, aby získal nejméně 44 kreditů z následujících předmětů

- Choroby psů a koček (10 týdnů) (17 kreditů)
- Choroby koní (10 týdnů) (17 kreditů)
- Choroby exotických zvířat (10 týdnů) (17 kreditů)
- Odborná práce (10 týdnů) (17 kreditů)
- Choroby drůbeže (6 týdnů) (10 kreditů)
- Choroby přežvýkavců (6 týdnů) (10 kreditů)
- Choroby prasat (6 týdnů) (10 kreditů)
- Klinická patologie (6 týdnů) (10 kreditů)

Kombinace povinně volitelných předmětů při povinnosti získat nejméně 44 kreditů umožňuje zejména následující varianty:

- 1) 3+0 (3x 10týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou a 0x 6týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou), příkladem může být kombinace Choroby psů a koček, Choroby koní, Choroby exotických zvířat (celkem 30 týdnů) (51 kreditů)
- 2) 2+1 (2x 10týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou a 1x 6týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou), příkladem může být kombinace Choroby psů a koček, Choroby koní, Choroby přežvýkavců (celkem 26 týdnů) (44 kreditů)
- 3) 2+2 (2x 10týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou a 2x 6týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou), příkladem může být kombinace Choroby psů a koček, Choroby koní, Choroby prasat, Choroby drůbeže (celkem 32 týdnů) (54 kreditů)
- 4) 1+3 (1x 10týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou a 3x 6týdenní blok s dílčí státní rigorózní zkouškou), příkladem může být kombinace Choroby psů a koček, Choroby přežvýkavců, Choroby prasat, Choroby drůbeže (celkem 28 týdnů) (47 kreditů)

6. ROK STUDIA VETERINÁRNÍ HYGIENY A EKOLOGIE

Student FVHE je povinen absolvovat 5 povinných předmětů a složit dílčí státní rigorózní zkoušky

■ Zájem o studium chorob exotických zvířat se neustále zvyšuje

- Infekční choroby zvířat a legislativa (5 týdnů) (8 kreditů)
- Hygiena a technologie masa a masných výrobků (5 týdnů) (8 kreditů)
- Hygiena a technologie mléka a mléčných výrobků (5 týdnů) (8 kreditů)
- Veterinární ochrana veřejného zdraví (5 týdnů) (6 kreditů)
- Choroby přežvýkavců a prasat (30 týdnů) (30 kreditů)

STUDIJNÍ PROGRAM FVL I FVHE

Úprava curricula pro studijní program FVL i FVHE přináší zejména pro FVL prodloužení blokové výuky kraších klinických předmětů z 5 týdnů na 6 týdnů, harmonogram rozložení výuky přináší 2týdenní prázdniny v období vánoc a Nového roku a odstraňuje tak výuku a studium

studentů v tomto prázdninovém období, umožňuje rozložení výuky všech předmětů do průběhu celého roku, a tím možnosti kvalitnějšího zabezpečení výuky pro studenty, kombinace předmětů vytváří novou možnost povinně volitelných bloků výuky a dílčích státních rigorózních zkoušek v kombinaci 2 desetitýdenních a 1 šestitýdenních předmětů.

Curriculum pro 6. rok studia Veterinárního lékařství a Veterinární hygieny a ekologie realizuje veterinární vzdělávání ve smyslu výuky veterinární medicíny multikompetence absolventa s diferenciací a prohloubenou výukou do oblasti zejména chorob zájmových zvířat (FVL) a do oblasti veterinární hygieny potravin a chorob potravinových zvířat (FVHE).

■ text: Vladimír Večerek
foto: archiv redakce

Doporučená kritéria pro habilitační a profesorská řízení na VFU Brno

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno je považována za kvalitní univerzitní instituci poskytující vysokoškolské vzdělávání v oblasti veterinárního lékařství, veterinární hygieny, bezpečnosti a kvality potravin a v oblasti farmacie. Jedním z ukazatelů kvality univerzitní instituce jsou také požadavky na habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. Úroveň jejich nastavení vyjadřuje

vyspělost univerzitní instituce v oblasti vzdělávací i vědecko-výzkumné a propojení této kvality do kvalifikačních požadavků na úrovni docenta a profesora na vysoké škole.

VFU Brno stanovila ve své Aktualizaci DZ na rok 2012 záměr posouzení kritérií VFU Brno pro habilitační řízení a pro jmenovací řízení profesorem s případným dopracováním požadavků ve smy-

slu zvyšování kvality kvalifikačních řízení na VFU Brno. Návrh na zpracování aktualizovaných kritérií pro habilitační a profesorská řízení připravila komise expertů univerzity složená ze zkušených profesorů všech tří fakult VFU Brno vedená prorektorem pro strategii a rozvoj univerzity prof. MVDr. Ing. Pavlem Suchým, CSc.

Doporučená kritéria pro habilitační a profesorská řízení jsou rámcem pro členy vědecké rady při jejich posuzování uchazeče z pohledu splnění předpokladů pro jmenování docentem nebo profesorem. S ohledem na skutečnost, že v případě nezbytnosti konečné rozhodnutí v případě habilitačního řízení přísluší vědecké radě univerzity a stejně tak i konečné rozhodnutí o předložení návrhu na jmenování profesorem MŠMT přísluší vědecké radě univerzity, byl návrh Doporučených kritérií pro habilitační a profesorská řízení na VFU Brno předložen k projednání vědecké radě VFU Brno.

Doporučená kritéria pro habilitační a profesorská řízení byla projednána a schválena vědeckou radou univerzity dne 3. 12. 2012.

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ

Uchazeč o jmenování docentem musí splňovat předpoklady pro jmenování docentem. Musí být výraznou osobností v oboru s prokazatelnou pedagogickou praxí při vzdělávání studentů na vysoké škole a prokazatelnými zkušenostmi v přednáškové činnosti a v publikaci učebních textů pro studenty vysoké školy. Musí prokázat schopnosti ve vedení studentů při jejich odborných a vědeckých pracích. V oblasti vědecké a výzkumné činnosti musí prokázat přínos pro rozvoj oboru prokazatelnými výsledky a jejich publikací v kvalitních vědeckých časopisech s odpovídajícím ohlasem, prokázat aktivní působení v rámci prezentace dosažených výsledků na vědeckých setkáních a prokázat zkušenosti z řešení vědeckých a výzkumných projektů. Musí prokázat aktivní působení v odborné a vědecké komunitě jako významný odborník v oboru. Musí se jednat o známou a uznávanou osobnost v oblasti vzdělá-

■ Docent Svatopluk Čech přijímá jmenovací dekret od rektora VFU Brno profesora Vladimíra Večerka

■ Uchazeč o jmenování profesorem musí splňovat předpoklady pro jmenování profesorem a přednést přednášku před vědeckou radou univerzity

vací, vědecko-výzkumné i v praxi na národní úrovni.

Pro rámcové posouzení předpokladů uchazeče o habilitační řízení jsou stanovena vědeckou radou doporučená kritéria pro habilitační řízení. Splnění doporučených kritérií pro habilitační řízení se u uchazeče o habilitační řízení předpokládá, avšak jejich splnění nemusí být zárukou naplnění požadovaných předpokladů pro jmenování docentem. Naplnění těchto předpokladů posuzuje habilitační komise a následně vědecká rada fakulty, případně univerzity.

ŘÍZENÍ KE JMENOVÁNÍ PROFESOREM

Uchazeč o jmenování profesorem musí splňovat předpoklady pro jmenování profesorem. Musí být významnou osobností v oboru s prokazatelným přínosem v pedagogické činnosti při vzdělávání studentů na vysoké škole a prokazatelnými významnými výsledky v přednáškové činnosti a v publikaci významných učebních textů pro studenty vysoké školy. Musí prokázat schopnosti ve vedení studentů při jejich odborných a vědeckých pracích; studenti, jichž je uchazeč školitelem, představují odbornou a vědec-

kou školu dokládající osobnost uchazeče. V oblasti vědecké a výzkumné činnosti musí prokázat výrazný přínos pro rozvoj oboru prokazatelnými výsledky a jejich publikací ve významném počtu v kvalitních vědeckých časopisech s odpovídajícím mezinárodním ohlasem, prokázat aktivní působení v rámci prezentace dosažených výsledků na mezinárodních vědeckých setkáních a prokázat zkušenosti z řešení vědeckých a výzkumných projektů. Musí prokázat aktivní působení v odborné a vědecké komunitě v oboru jako uznávaná osobnost mezinárodního dopadu. Musí se jednat o známou a mezinárodně uznávanou osobnost v oblasti vzdělávací, vědecko-výzkumné i v praxi prezentující mezinárodní poznatky a zkušenosti.

Pro rámcové posouzení předpokladů uchazeče o řízení ke jmenování profesorem jsou stanovena vědeckou radou doporučená kritéria pro řízení ke jmenování profesorem. Splnění kritérií pro řízení ke jmenování profesorem se u uchazeče o jmenovací řízení předpokládá, avšak jejich splnění nemusí být zárukou naplnění požadovaných předpokladů pro jmenování profesorem. Naplnění těchto předpokladů posuzuje komise pro řízení ke

jmenování profesorem a následně vědecká rada fakulty a vědecká rada univerzity.

DOPORUČENÁ KRITÉRIA PRO HABILITAČNÍ A PROFESORSKÁ ŘÍZENÍ NA VFU BRNO

Doporučená kritéria pro habilitační a profesorská řízení na VFU Brno popisují v strukturované formě významné aktivity uchazeče o habilitační řízení nebo pro řízení ke jmenování profesorem a jejich naplnění uchazečem slouží pro rámcové posouzení jeho předpokladů pro habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem. Jsou koncipována jako minimální, a předpokládá se, že stanovená hodnota bude uchazečem splněna nebo překročena. Plnění doporučených kritérií pro habilitační a profesorská řízení uchazečem je jedním z podkladů pro vypracování stanoviska habilitační komise nebo stanoviska hodnotící komise ke jmenování profesorem a dále jedním z podkladů při rozhodování členů vědecké rady v rámci habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem.

■ text: **Vladimír Večerek**
foto: P. Chmelař

Profesorská řízení v roce 2012

Prof. RNDr. Eva Matalová, Ph.D.

Narozena 14. 8. 1973 v Brně. Studijní obor Obecná biologie, zaměření Fyziologie živočichů, absolvovala v roce 1996 na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde také po obhajobě rigorózní práce v roce 2000 získala titul RNDr. V téže roce úspěšně ukončila doktorský studijní program v oboru Morfologie a fyziologie na Fakultě veterinárního lékařství VFU Brno. V roce 2007 předložila habilitační práci na téma Apoptóza v odontogenezi a byla jmenována docentkou pro obor Fyziologie a farmakologie na FVL VFU Brno. Profesorkou pro tentýž obor byla jmenována prezidentem republiky dne 16. 11. 2012.

Pedagogickou činnost započala Eva Matalová již během studia a dosud v ní pokračuje. Aktuálně zajišťuje výuku předmětu Fyziologie, garantuje výuku Physiology na VFU Brno a podílí se na výuce volitelných předmětů. Během své pedagogické práce působila i na dnešní Mendelově univerzitě v Brně a v současné době přednáší také na Přírodovědecké fakultě MU Brno. Získala několik pedagogických projektů, zejména FRVŠ MŠMT a OP VK, je autorkou řady tištěných pedagogických monografií/skript, interaktivních učebnic a studijních materiálů. Navíc je školitelkou studentů na všech úrovních vzdělávání, působí jako předsedkyně oborové rady Fyziologie a farmakologie na VFU Brno a podílí se i na činnosti dalších oborových rad, uplatňuje se jako oponent studentských prací, členka komisí pro obhajoby disertačních prací a pro státní doktorské zkoušky.

Výzkumnou činnost provádí E. Matalová souběžně s pedagogickými aktivitami, a to na VFU Brno a také v Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v.v.i. Na mezinárodní úrovni spolupracuje s dalšími laboratoři zejména ve Velké Británii, Německu, Francii, Belgii a USA, výstupem je řada publikací s IF. Vědecko-výzkumnou činnost zajišťuje formou grantových projektů, aktuálně je řešitelkou dvou, spoluřešitelkou jednoho projektu GA ČR, řešitelkou projektu zahraniční spolupráce AV ČR, spolupracuje na dalších projektech GA ČR, ve výzkumném centru GA ČR a na projektu Interní grantové agentury Ministerstva zdravotnictví ČR. V rámci těchto projektů vede

týmy zaměřené na tři hlavní směry výzkumu, a to fyziologické aspekty mezibuněčných komunikací, morfogenezi tvrdých tkání a fyziologii a terapeutický potenciál kmenových buněk. Ze zahraničí získala čtyři granty prestižních evropských organizací European Molecular Biology Organisation a Royal Society, její příspěvky na mezinárodních konferencích si vysloužily ocenění amerických organizací Keystone Symposia a Gordon Research Conferences. E. Matalová je dosud autorkou či spoluautorkou více než 150 vědeckých příspěvků a publikací v odborných časopisech, oponentkou pro řadu impaktovaných zahraničních časopisů a zajišťuje expertní posudky také pro grantové agentury. Kromě vědecké činnosti se věnuje i popularizačně-vědecké práci organizací konferencí, seminářů, exkurzí a nyní také jako řešitelka projektu VaVpI (prioritní osa Komercializace a popularizace VaV).

Prof. MVDr. Jiří Ruprich, CSc., r.z.p.

Narozen 24. 7. 1954 v Šumperku, studium na VŠV Brno ukončil v roce 1979 s přiznáním titulu MVDr. Kandidátskou disertační práci v oboru toxikologie obhájil a titul CSc. získal v roce 1988. V roce 1998 obhájil na FVHE VFU Brno habilitační práci s názvem „Hodnocení zdravotního rizika mykotoxinu ochratoxin A“, v oboru veterinární toxikologie a ekotoxikologie. Profesorem byl jmenován prezidentem republiky dne 1. 2. 2012 pro obor hygieny a technologie potravin.

V oblasti univerzitní výuky prof. Ruprich působí přes 20 let. Patří do skupiny odborníků, kteří zaměřili svou profesní kariéru na medicínskou problematiku. K této práci se dostal prakticky ihned po dokončení studií na Vysoké škole veterinární v Brně, v roce 1979, kde začínal v rámci studijního pobytu, později jako asistent na oddělení toxikologie pod vedením předního odborníka na veterinární toxikologii prof. A. Piskače.

Od roku 1985 pracoval ve Státním zdravotním ústavu v Praze (dříve IHE), pod vedením prof. Z. Matyáše, v nově koncipovaném mezioborovém Centru hygieny potravinových řetězců. Vedení tohoto centra pak prof. Ruprich převzal v roce 1992 a vede jej po několika reorganizacích dosud. Podílel se na zavádění nových přístupů k hygieně potravin, především paradigma analýzy zdravotních rizik.

V letech 1993–1996 byl proškolen odborníky z USA. Po návratu ze stáže organizované Akademií věd USA realizoval zkušenosti v založení systému národního monitoringu dietární expozice člověka, který koordinuje již 20 roků. V této oblasti se také uplatnil při spolupráci s WHO. Od roku 2002 pracoval ve vědeckém panelu pro kontaminanty v nově založeném Evropském úřadu pro bezpečnost potravin

(EFSA). V této organizaci je nyní již 5. rokem ve vrcholné funkci člena správní rady.

Prof. Ruprich přednáší na VFU, současně však pracuje pro rezort zdravotnictví. Přednáší ve 3 studijních programech, kde garantuje předmět Výživa člověka. Práci orientuje na hodnocení zdravotních rizik a nutriční epidemiologii. Vedl jako řešitel 18 národních a mezinárodních projektů, angažuje se v práci pro WHO a OECD.

Vedl Vědecký výbor pro potraviny, je členem řady vědeckých, pracovních i diskusních skupin v ČR zaměřených na hygienu, výživu, GMO, PNT, nanotechnologie atd. Publikoval přes 500 různých prací. Jeho odborná, pedagogická i veřejná činnost zůstává dlouhodobě spojena s oborem hygiena a technologie potravin a s trvalým propojováním veterinární a humaní medicíny.

Habilitační řízení v roce 2012

Doc. MVDr. Svatopluk Čech, Ph.D.

Narozen 20. 10. 1959 v Novém Jičíně, studium na Vysoké škole veterinární v Brně, obor všeobecné veterinární lékařství ukončil v roce 1984. Do roku 1988 pracoval v terénní praxi jako veterinární lékař, letech 1989–1992 jako zootechnik

v zemědělském podniku. Na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno působí od roku 1992. Doktorskou disertační práci obhájil a titul Ph.D. získal v roce 2000 na Fakultě veterinárního lékařství v doktorském studijním programu Veterinární porodnictví, gynekologie a andrologie. V roce 2012 úspěšně obhájil na VFU Brno habilitační práci „Využití transvaginální ultrasonografické punkce vaječníků u mléčného skotu“ a s účinností od 8. 10. 2012 byl rektorem VFU Brno jmenován docentem pro obor Reprodukce a genetik zvířat. V současné době se podílí na výuce několika disciplín v oblasti reprodukce a je garantem disciplíny Asistovaná reprodukce. Ve vědecké, výzkumné a tvůrčí činnosti je v rámci své specializace v oblasti zaměřen především na reprodukci skotu. Významnou část jeho činnosti představuje práce v terénu, péče o reprodukci na farmách mléčného skotu a transfer embryí. Ve výzkumu se zabývá technikami asistované reprodukce, složením folikulární tekutiny a intraovariální aplikací léčiv.

Doc. MVDr. Miša Škorič, Ph.D.

Narozen 11. 11. 1977 v Zadaru, Jugoslávie, studium na FVL VFU Brno ukončil v roce 2003. Doktorskou disertační práci obhájil a titul Ph.D. získal v roce 2007 na FVL VFU Brno v oboru Normální a patologická morfologie. V roce 2012 úspěšně obhájil na VFU Brno habilitační práci „Tuberculous and tuberculoid lesions in mycobacterial and other bacterial infections of mammals, birds and reptiles“ a s účinností od 3. 12. 2012 byl rektorem VFU Brno jmenován docentem pro obor Normální a patologická morfologie. Na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno působí od roku 2003, v současné době se podílí na přednáškové a výukové činnosti v pregra-

duálním a postgraduálním studiu veterinárních fakult VFU Brno a diagnostické činnosti Ústavu patologické morfologie a parazitologie. Je garantem patomorfologických disciplín v českém a anglickém studijním programu. Ve vědecké, výzkumné a tvůrčí činnosti je v rámci své specializace v oblasti zaměřen především na detekci a patogenezí morfologických změn v rámci mykobakteriálních infekcí u různých druhů zvířat a rizika přenosu infekce na další zvířata a lidi, diagnostickou patologií psů, koček a drobných savců a toxikologickou patologií. Je členem European Society of Veterinary Pathologists a koordinátorem Fondu rozvoje vysokých škol MŠMT ČR pro FVL VFU Brno.

Doc. Ing. David Zapletal, Ph.D.

Narozen 26. 5. 1976 v Uherském Hradišti, studium na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně, obor Zootechnika ukončil v roce 1999. Doktorskou disertační práci obhájil a titul Ph.D. získal v roce 2003 na MZLU v Brně v oboru Speciální zootechnika. V roce 2011 úspěšně obhájil na VFU Brno habilitační práci „Selekce bažantích kuřat na zvýšení růstové intenzity pro účely produkce vysoce kvalitního masa“ a s účinností od 9. března 2012 byl rektorem VFU Brno jmenován docentem pro obor Výživa, zootechnika a zoohygiena. Na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno působí od roku 2005. V současné době se podílí na pedagogické a výzkumné činnosti Ústavu zootechniky a zoohygiene FVHE, je garantem předmětu Zootechnika v českém i anglickém studijním programu a dále se podílí na výuce předmětů Chov hospodářských zvířat a veterinární prevence a Chov zvířat pro posluchače bakalářských studijních programů FVHE. Ve vědecké, výzkumné a tvůrčí činnosti je v rámci své specializace v oblasti zaměřen

především na hodnocení vlivů působících na kvalitu živočišné produkce v zemědělské prvovýrobě, zejména pak na vliv genotypů některých hospodářských zvířat na profil mastných kyselin v maso. Dále se výzkumně zabývá také problematikou intenzivních chovů zvěře, především pernaté, a sice v souvislosti s jejich řízenou plemenitbou, technologií chovu a efektivností produkce.

VFU Brno se zapojí do projektu KURA-KURA

Veterinární lékaři z Kliniky chorob ptáků, plazů a drobných savců VFU Brno se zapojili do projektu na záchranu mořských želv. Tito vzácní plazi končí velmi často na černém trhu. Želvy zabavené pašerákům bývají na mnoha místech těla poraněné a nejsou schopny samostatně přežít. Veterináři zabaveným želvám poskytnou první pomoc, poskytnou jim potřebnou

ských zemí za účelem běžné konzumace. Ochránci zvířat a indonéské státní orgány bojují s černým trhem s želvami řadu let. Zabavené želvy vypouštějí zpět na svobodu. Velké množství želv však během odchyty a následného převozu utrpí velmi vážná zranění. „Některé želvy se nacházejí opravdu v kritickém stavu. Pokud by je ochránci vypustili do moře, neměly by

Na záchraném projektu spolupracuje Fakulta veterinárního lékařství VFU Brno společně se Zoologickou zahradou v Brně, organizací Kura-Kura a veterinární fakultou v Denpasaru v Indonésii. Projekt Kura-Kura, v rámci něhož bude spolupráce probíhat, se zaměřuje na ochranu mořských želv, jejich záchranu z rukou pašeráků, léčbu a vypuštění na

■ Fotky Milana Jeglika jsou opravdu na profesionální úrovni

lékařskou péči a teprve potom je nechají vypustit do volné přírody. K tomu jim poslouží základna vybudovaná na ostrově Nusa Penida. Zapojí se tak do rozsáhlého projektu Kura-Kura.

Mořské želvy představují celosvětově chráněné a kriticky ohrožené živočišné druhy. V Indonésii jsou ale běžnou součástí lidského jídelníčku. Na Bali patří k vyhledávaným objektům některých ceremonií a navíc tyto želvy překupníci pašují v transportech do ostatních asijských

zemí za účelem běžné konzumace. Ochránci zvířat a indonéské státní orgány bojují s černým trhem s želvami řadu let. Zabavené želvy vypouštějí zpět na svobodu. Velké množství želv však během odchyty a následného převozu utrpí velmi vážná zranění. „Některé želvy se nacházejí opravdu v kritickém stavu. Pokud by je ochránci vypustili do moře, neměly by

šanci na přežití“ popisuje problém prof. Zdeněk Knotek z Veterinární a farmaceutické univerzity. Přímo na ostrově Nusa Penida tak vznikla základna, ve které budou veterinární lékaři léčit želvy tak, aby je mohli zdravé vypustit do volné přírody. „Naše role je striktně veterinární, kdy zabavené želvy s různými formami poranění přijmeme do hospitalizace a budeme je léčit,“ vysvětluje roli českých veterinářů prof. Knotek.

svobodu. Do projektu se zapojí konkrétně zaměstnanci Kliniky chorob ptáků, plazů a drobných savců a někteří studenti.

Největším odběratelem mořských želv je v současnosti Čína. Obchodní cestující vykupují želvy všeho druhu za směšné finanční částky a dále je prodávají za sto až tisícinásobky původní ceny, což z tohoto nelegálního obchodu dělá velmi výnosný obchod. Dříve se zraněná zvířata vozila například do Evropy, aby je zdejší lékaři uzdravili. „Cílem našeho projektu je

■ Milan Jeglík a profesor Zdeňek Knotek

právě pomáhat těmto druhům přímo na místě, kde žijí, kde je můžeme pustit zpět do volné přírody," doplňuje prof. Knotek. Veterinární lékaři z VFU se v minulosti podíleli například na záchraně želv orlicí bornejských, které potkal podobný osud. Uzdravené želvy jsou dnes k vidění v brněnské ZOO.

Jednou z osob zapojených do projektu je Milan Jeglík, potápěč a instruktor, který žije přímo v Indonésii. Jeglík spolupracuje s veterináři z VFU i s indonéskými orgány. Sám se projektu účastní, zapojuje se do technické organizace. Na podporu projektu přiletěl v prosinci do Brna, aby podal informace o aktuální situaci a stavu projektu Kura-Kura. Milan Jeglík je platným partnerem pro veterináře z VFU Brno. Společně s nimi jedná s místními úřady a spolupodílí se na vytvoření základny pro veterinární péči.

Během jeho návštěvy přednesl českému publiku sérii přednášek o záchraně životního prostředí v Indonésii. V rámci přednáškového bloku promítal unikátní snímky indonéské fauny a flóry. Navštívil také Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno.

Přednáškové pásmo s Milanem Jeglíkem, na které měla volný přístup i široká veřejnost, připravil prof. Knotek na 4. prosince v posluchárně patologie. Zájem o přednášku panoval nejen mezi studenty VFU Brno, podívat se přišli i studenti Přírodovědecké fakulty MU či členové zájmových přírodovědných kroužků.

První přednášku věnoval Jeglík projektu Kura-Kura v Indonésii, který se zabývá záchranou mořských želv z černých trhů a vzdělávání dětí ve vzdělávacím centru. Přednesl aktuální informace o stavu projektu. „Čekáme ještě na nějaké to razítko.

Indonéské úřední orgány pracují trochu jinak, než ty naše. S termíny si tam nikdo hlavu nedělá," říká s úsměvem Jeglík.

V další části se zaměřil na varana komodského, největšího masožravého suchozemského ještěra planety, o kterém se svými spolupracovníky natočil dokumentární film. Během promítání publikum vidělo unikátní záběry varanů z Komodských ostrovů, které pořizoval v průběhu několika let. „Natáčení samotné bylo velmi náročné. Pohybovali jsme se v náročném terénu v blízkosti nebezpečných plazů. Samozřejmě že celá akce byla riskantní, ale výsledek stojí za to. Dokonce se nám jako prvním podařilo zdokumentovat kanibalistické chování varanů komodských," vypráví Jeglík.

Třetí přednáška se týkala českého projektu Green Life na ochranu deštného pralesa na Sumatře. Projekt se zabývá také záchranou divokých zvířat z černých trhů a jejich návratem do přírody. „Situace je zde zoufalá. Místní obyvatelé ničí vlastní životní prostředí, ne kvůli tomu, aby si vydělali na živobytí, ale aby si mohli koupit mobilní telefon nebo skútr. Ničí si vlastní zemi," popisuje Jeglík. Projekt Green Life vykupuje pozemky a vytváří ochranné pásmo, ve kterém žijí ohrožené živočišné druhy.

Přednáškový blok byl organizovaný v rámci rozvojového projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) „Internacionalizace výuky veterinární medicíny jako cesta na evropský trh práce“.

■ text: Petr Chmelař
foto: Milan Jeglík

Antibiotika a živočišná produkce – kritické zhodnocení přínosu a rizik spojených s jejich používáním

Antibiotika jsou v moderní medicíně mocným a účinným nástrojem pro léčbu infekcí lidí a zvířat. Otázky odolnosti mikroorganismů a zachování účinných antibiotik v oblasti humánní i veterinární medicíny jsou velkou výzvou. Tato výzva ale není spojená s jednoduchými řešeními, neboť celý problém je velmi komplexní, a to jak po stránce expertních znalostí, tak po stránce zohlednění zdravotních, ekonomických a sociálních dopadů.

Léčebné a preventivní používání antimikrobik (především antibiotik) v chovech potravinových zvířat se v poslední době stalo velmi citlivým tématem a v řadě případů vede často k neobjektivně podloženým závěrům u laické, ale i odborné veřejnosti. Daná problematika se kromě odborných publikací dostává stále více na politická i veřejná diskusní fóra.

Antimikrobika obecně jsou v chovech hospodářských zvířat používána především z toho důvodu, že je nutné v systému intenzivního chovu zvířat udržet dobrý zdravotní stav, a tím současně zajistit dostatečný objem potravin pro rostoucí populaci lidí na planetě. Tyto látky se používají k léčbě, prevenci a mnohde i ke stimulaci produkce zvířat celosvětově. EU má nastavena zákonná pravidla zakazující používání antimikrobik k produkčně stimulačním účelům.

Pokud uvážíme celkové objemy spotřebovaných antimikrobik vztahované na populaci hlavních druhů hospodářských zvířat, vychází data pro Českou republiku v rámci EU relativně příznivě. Členské státy EU, které vykazaly vyšší spotřeby antibiotik, přijímají v poslední době účinná opatření, která mají vést k snížení celkových spotřeb. Příkladem může být Holandsko, které za poslední období dvou let, díky tlaku na odpovědné používání antibiotik, snížilo jejich spotřebu téměř o jednu třetinu.

K používání antimikrobik ve veterinární sféře je nutné vést celospolečenskou diskusi, zohlednit jak odborná fakta, tak reálné možnosti a opatření přijímat s vědomím dopadů na celou řadu oblastí, včetně cen potravin a konkurenceschopnosti domácí produkce. V neposlední řadě je nutno myslet na rizika pro zdraví lidí,

Přednosta ústavu farmakologie a farmacie prof. Alfred Hera

kteřá plynou z možného „přenosu rezistence“ na antibiotika, ale také z případných zbytků antibiotik v potravinách živočišného původu.

REZISTENCE JAKO VÝHODA V RÁMCI POPULACE

Rezistence na antimikrobika obecně jejev vlastní některým bakteriím, kvasinkám, plísním nebo obecně mikroorganismům. Jde o jejich schopnost vyvíjet mechanismy, které dovedou čelit jedné či více antimikrobiálními látkám. U odolných kmenů bakterií se vyvinuly obranné mechanismy, které se dokážou přizpůsobit měnícím se podmínkám prostředí. Tyto bakterie lépe odolávají tlaku prostředí, získají výhodu v celé populaci mikroorganismů a postupně mohou začít převažovat nad bakteriemi citlivými. Tato pravidla platí o to více tam, kde jsou antimikrobika hojně používána – v nemocnicích či v chovatelské praxi ve stájích zvířat.

Největší obavy plynou z pravděpodobné možnosti vyčerpání spektra účinných antimikrobik (tedy i antibiotik) k léčbě infekcí lidí. V posledních letech v humánní medicíně byly již popsány případy infekcí, které není možno dostupnými antimikrobiky zvládnout. Pro několik dalších typů infekcí již zbývá jen jedno či dvě antimikrobika. Výzkum zcela nových molekul schopných zasáhnout infekce, kde současná antimikrobika selhávají, a především pak uvedení nových léčiv s těmito

antimikrobiky do praxe je dlouhodobou i finančně velmi nákladnou záležitostí. Proto bychom měli s antibiotiky zacházet s velkou rozvahou a používat je jen ve skutečně opodstatněných případech.

Rezistentní mikroorganismy pocházející ze zvířat mohou za určitých podmínek vyvolat onemocnění u člověka. Bakterie pocházející ze zvířat si mohou v některých případech vyměňovat části genetické informace s bakteriemi původem z lidské populace a být případnou příčinou rozvoje rezistence. Pohyb rezistentních genů může být obousměrný – ze zvířat na lidi a z lidí na zvířata. Může tak dojít k nedostupnosti antibiotika, které by umožnilo vyléčit například život ohrožující infekci.

Institute of Food Technologists na základě výzkumu podala zprávu, že jednoznačný závěr ohledně rozsahu, kterým použití antimikrobik u potravinových zvířat přispívá k infekcím vyvolaným rezistentními patogeny u člověka, nelze vyslovit a je nutný další výzkum. Vědecké důkazy ukazují, že používání antibiotik u potravinových zvířat je pouze jednou z cest, které vedou k objevení se a šíření rezistence. Studie dále ukazují, že jedním z nejvyšších rizik spojovaných s šířením rezistentních bakterií vyvolávajících onemocnění z potravin je u člověka předešlá antimikrobiální léčba. Úzká spolupráce mezi humánní a veterinární medicínou se jeví jako nezbytná. Při zvážení všech výše uvedených fakt se tvrdí, že problémy s rezistencí pocházejí především z používání antimikrobik ve veterinární medicíně, jeví jako velmi sporná.

Problematika je však mnohem komplexnější a rizikových faktorů existuje celá řada. K importu kmenů bakterií rezistentních na antibiotika může docházet prostřednictvím turistiky v oblasti medicíny (zejména kosmetická chirurgie v zemích s nižším zdravotním standardem), ale také běžnou turistikou do exotických zemí. Riziko přenosu rezistentních kmenů bakterií zvyšuje také import exotických zvířat či dovoz produktů živočišného původu ze zemí s nižšími standardy, kde jsou povolena antibiotika jako stimulanty růstu a produktivity.

MONITORING ANTIBIOTIK V POTRAVINÁCH

Na základě shromážděných dat lze situaci v oblasti rezistence k antimikrobikům považovat v ČR za relativně uspokojivou. Přesto ČR i ostatní státy EU stojí před úkolem nastavit programy monitoringu antimikrobiální rezistence, tak aby získaná data sloužila jako adekvátní podklad pro účinnou antibiotickou politiku.

Z úst veterinárních lékařů zaznívá požadavek, aby laboratorní testování citlivosti a rezistence cílových patogenů oemocnění zvířat bylo dostupnější, levnější a výsledky přesnější. Je proto nutné zdůraznit, že kontinuální zlepšování v oblasti výzkumu a testování a monitorování by mělo být jednou z koncepčních priorit jak po stránce lidských, tak finančních zdrojů. Bez znalosti situace o citlivosti a rezistenci bakterií v humánní i veterinární medicíně, na úrovni regionů, nemocnic, či chovů, nelze uskutečňovat jakoukoliv antibiotickou politiku a nastavit vhodná opatření spočívající v doporučeních správných postupů, či nutných adekvátních restrikcí.

V rámci EU existují přesné zákonné normy, které určují jaké množství zbytků (reziduí) veterinárních léčiv (tedy např. antibiotik) mohou obsahovat potraviny živočišného původu. Zbytky léčiv nesmějí přesáhnout maximální limit – koncentraci, která je nastavena tak, aby nevyvolala nežádoucí účinky na lidské zdraví. V členských státech EU, a tedy i v ČR se uskutečňují kontroly výskytu zbytků veterinárních léčiv v potravinách a surovinách živočišného původu v rámci národního monitoringu reziduí „cizorodých látek“ každoročně realizovaného orgány Státní veterinární správy. Ročně je vyšetřeno velké množství vzorků masa a vnitřností, vajec, mléka a medu, aby se potvrdilo, že potraviny určené pro konzumaci lidmi jsou po stránce obsahu potenciálních zbytků antibiotik (a jiných látek) v pořádku. Při použití neregistrovaného léčivého přípravku nebo v důsledku zneužití /nesprávného použití veterinárního léčivého přípravku se zvyšují rizika pro člověka v důsledku možného výskytu zbytků antimikrobik přítomných v živočišných produktech, které přesahují schválené limity. Při registraci veterinárních léčivých přípravků je hodnocena nejen jejich kvalita a účinnost, ale také bezpečnost pro potenciálního konzumenta živočišných potravin a jsou stanoveny ochranné lhůty, které musí uplynout od posledního podání přípravku do doby, než hladiny zbytků léčiva v produktu určeném pro lidský kon-

■ Práce ve sterilním boxu

■ Při identifikaci a kultivaci mikroorganismů se používají mikrobiologické metody

zum klesnou pod maximální limit, který je považován za bezpečný.

CO NÁM ŘÍKAJÍ DATA

Data z monitoringu reziduí (zbytků) veterinárních léčivých přípravků za uplynulé dva roky ukazují, že v ČR byly zjištěny nálezy antibiotik pouze v ojedinělých případech. V případě potravin nebyla rezidua těchto látek prokázána vůbec. Státní veterinární správa kromě standardního plánovaného rozsáhlého monitoringu reziduí v potravinách a živočišných komoditách tuzemské produkce rovněž uskutečňuje mimořádné kontrolní akce na zásilky dovážených potravin. V letech 2010 a 2011 proběhly 3 kontrolní akce a nebyly prokázány nadlimitní nálezy zbytků léčiv v těchto zásilkách.

Co se týká spotřeb veterinárních léčivých přípravků obsahujících antimikrobika, v rámci států Evropy, které publikují ověřená data, patří ČR spíše ke státům s průměrnými spotřebami. Evropa prozatím nemá zmapované spotřeby veterinárních antimikrobik ze všech států. Z posledního období, kdy jsou k dispozici data prozatím ze 20 států Evropy (2010), mají

vyšší spotřebu antimikrobik vztaženou na populaci hlavních druhů hospodářských zvířat než ČR: Belgie, Francie, Maďarsko, Nizozemí, Portugalsko a Španělsko, na druhou stranu existuje ale řada států, které mají spotřebu signifikantně nižší. V Evropě je od 1. 1. 2006 zakázáno používání antimikrobik pro účely stimulace růstu a produkce u hospodářských zvířat. Situace je však v tomto ohledu velmi odlišná v mimoevropských zemích, kde např. v USA, v zemích Jižní Ameriky, v určitých zemích Asie, ze kterých pochází řada importů potravin, jsou takto dlouhodobě používány nízké dávky antimikrobik pro stimulaci růstu.

CO DODAT ZÁVĚREM

Na rok 2012 je plánováno ustavení poradního orgánu sestaveného ze zástupců odborníků a zainteresovaných stran v rámci Ministerstva zemědělství České republiky. Cílem tohoto seskupení má být vypracování strategie pro používání antimikrobik, které povede k trvale udržitelnému zemědělství zohledňujícímu aspekty rezistence na antimikrobika.

Úspěch v oblasti zachování účinnosti antimikrobik a jejich udržitelného používání bude podmíněn tím, do jaké míry se naučíme využívat a kombinovat znalosti z různých oborů lidského poznání. Po zanalyzování co možná nejširšího spektra dostupných odborných a praktických informací a přijetí odborných závěrů, na jejichž základě mohou být přijímána rozumná opatření, se tak můžeme maximálně přiblížit k přiměřenému a trvale udržitelnému využívání antimikrobik jak v humánní, tak veterinární medicíně.

■ text: Alfred Hera, Lucie Pokludová,
Jiří Bureš
foto: Ing. Lucie Nováková

Inovace v oblasti ochrany a welfare zvířat

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno se dlouhodobě zapojuje do operačních programů Evropské unie – jeden z projektů OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost právě úspěšně ukončil docent Petr Chloupek z Ústavu veřejného veterinárního zdraví a toxikologie. Zvládnutím projektu Inovace výuky v oblasti inovace a welfare zvířat završil tříletou realizaci inovací, změn a vzniků tří desítek studijních předmětů, navrhování, zavádění a provádění reforem systému vzdělávání a odborných příprav s cílem rozvíjet zaměstnanost absolventů VFU.

Studenti obou veterinárních fakult standardně absolvují velmi náročnou výuku, během které získají obrovské množství teoretických informací. Dynamický rozvoj veterinárních věd pak nutí vkládat do výuky stále nové

■ Autor projektu doc. Petr Chloupek

informace. Pro uplatnění v praxi však teoretické znalosti nestačí. Každý zaměstnavatel požaduje schopnost umět teorii uplatnit v praktické situaci. Je tedy

nezbytné přizpůsobovat nové praktické dovednosti novým a novým informacím. Proto musí vědečtí pracovníci a pedagogové inovovat výuku.

Zkušenosti VFU s veterinárním vzděláváním mají devadesátiletou tradici. Na projektu se podílelo 30 akademických pracovníků, z toho polovinu tvořili docenti a profesori. Cílem bylo zvýšit kvalitu veterinárních studijních programů a zvýšit teoretické i praktické znalosti a dovednosti absolventů v oblasti péče o zdraví a pohodu zvířat a dozoru nad ochranou zvířat. Stanoveného cíle dosáhl tým zavedením nových laboratorních metod a výukových postupů. Studenti získají nové poznatky v oblastech molekulární biologie, chemie životního prostředí a potravních řetězců, toxikologie zvířat a životního prostředí. Inovace výukových postupů vychází z nákupu a použití nových informačních technologií. Současně si tým předsevzal vytvoření databáze příkladů z praxe. To má posílit a inovovat problémově orientovanou výuku tvorbou nových učebních textů a pomůcek. Zamýšlená inovace odpovídá požadavkům praxe, jak vyplývá z konzultací s pracovníky Státní veterinární správy a Komory veterinárních lékařů.

Jak již bylo řečeno, projekt zavede do výuky veterinárních studijních programů nové metody, které se v praxi používají a jejichž znalost a schopnost je využívat je pro absolventy důležitá. Současně projekt pomůže seznámit studenty s moderními technologiemi chovu zvířat a přístroji používanými v praxi k měření mikroklimatických podmínek v chovech. Schopnost umět nalézt nedostatky v této oblasti je důležitá pro nalezení způsobu jejich odstranění. Výjezdy studentů do terénu jim pomůžou lépe se seznámit s používanými technologiemi. Obdobně v oblasti ochrany zvířat a veřejného veterinářství nestačí nastudovat všechny potřebné právní normy, ale především schopnost je umět využít při řešení konkrétního problému. Studium se tak stane mnohem záživnější a současně podpoří schopnost argumentace a umění prosadit příslušné požadavky při výkonu dozoru.

Realizace proběhne ve spolupráci se Státní veterinární správou (SVS), která je dozorovým orgánem v oblasti ochrany zvířat a má přehled o požadovaných

■ Studenti obou veterinárních fakult standardně absolvují velmi náročnou výuku

■ Studenti se naučí aplikovat odborné požadavky na konkrétní případy. Cílem je zvýšit praktické dovednosti

schopnostech absolventů. Spolupráce s ní není pro studenty žádnou novinkou. Vztah VFU a SVS můžeme bez okolků nazvat jako symbiotický. Jmenovaná státní instituce se účastní dílčích státních zkoušek, VFU se zapojuje do vzdělávání inspektorů, kteří dohlíží na ochranu zvířat. SVS sídlí v Praze, avšak její činnost míří do všech krajů ČR. Právě krajské veterinární správy představují nejbližšího partnera spolupráce.

SVS se do projektu zapojila formou získávání podkladů pro výuku. Pro její potřeby vytvořila list konkrétních úkolů, které budou studenti při studiu řešit. Jedná se o typické případy řešené inspektory, ale také o unikátní případy, jejichž řešení může být značně obtížné. Tyto materiály poslouží pro potřeby výuky a pomohou připravit studenty veterinárních studijních programů na výkon dozoru nad ochranou zvířat. Provedené inovace povedou k posílení uplatnitelnosti absolventů studijních programů Veterinární lékařství a Veterinární hygiena a ekologie na trhu práce. Na základě přichystaných změn v rámci inovace výuky a metod se studenti naučí řešit případy otravy cho-

vaných i volně žijících zvířat či případy porušování právních předpisů v oblasti ochrany zvířat.

Inovovanou výuku si vyzkouší studenti obou veterinárních fakult. Na Fakultě veterinárního lékařství představují cílovou skupinu inovací studenti 1. až 5. ročníku, což při započítání pouze českých studentů představuje více než 650 studentů. Na Fakultě veterinární hygieny a ekologie se inovace výuky týká 350 studentů 1. až 6. ročníku. Celkově tak cílovou skupinu každoročně tvoří více než tisíc studentů. Inovace výuky za celou dobu trvání projektu podpoří výuku dohromady více než šesti tisíc studentů.

Samotná realizace projektu přinese všem zainteresovaným zkvalitnění výuky studentů v mnoha ohledech. Zavedení nových laboratorních metod nastavuje důležité kritérium pro úspěšné uplatnění absolventů. Molekulární biologie se velmi dynamicky rozvíjí a studenti biomedicínských oborů by měli tento nástup nových metod zachytit, aby byli připraveni pro využití těchto metod v praxi, kde se dnes stávají rutinní záležitostí. Znalost metod v oblasti oxidativního stresu a srážlivosti

krve, případně oblasti otrav zvířat znamenají hlavní podmínky pro zvládnutí povolání veterinárního lékaře a výkonu dozoru nad ochranou zvířat.

V čem tedy spočívá onen kýžený přínos? Zcela zásadně došlo k inovaci 25 předmětů. V rámci studia těchto předmětů se studenti naučí teoreticky i prakticky zvládat moderní laboratorní metody a aplikovat odborné a legislativní požadavky na konkrétní případy. Studenti tak získají komplexní přehled o nejčastějších otravách zvířat zejména v souvislosti s použitím přípravků na ochranu rostlin a naučí se rozpoznat úmyslné a nedbalostní zneužití těchto látek. Jedná se o nenahraditelnou a velice užitečnou zkušenost, neboť výskyt takových otrav zvířat je v posledních letech poměrně častý. Důraz na praktickou část výuky pak povede k tomu, že absolventi budou schopni se po absolvování univerzity bez problému uplatnit v oblasti péče o zdraví a welfare zvířat. Shrnuto, potvrzeno.

■ text: Petr Chloupek a Petr Chmelář
foto: archiv redakce

Vettox – rok a půl fungování veterinární toxikologické databáze

V únoru 2010 navázaly Ústav veřejného veterinárního lékařství a toxikologie a Ústav farmakologie Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a Ústav pro státní kontrolu léčiv a biopreparátů spolupráci, jejímž cílem bylo vytvoření a provozování Veterinární toxikologické databáze VETTOX. Po vytvoření požadovaného softwaru a vložení základních informací byla tato databáze začátkem roku 2011 spuštěna a je nyní provozována na webových stránkách www.vettox.cz. Tato služba je poskytována bezplatně a nonstop. Navazující

poradenské služby jsou k dispozici pouze v pracovní dny prostřednictvím e-mailové komunikace (možnost odeslat soukromý dotaz) nebo přes diskuzní fórum, a neslouží k řešení akutních stavů.

Cílem této databáze je trvalý přístup laické veřejnosti, praktických veterinárních lékařů a odborné veřejnosti k důležitým a ověřeným informacím o účincích toxických látek a veterinárních léčiv, léčbě a možných rizicích při řešení otrav zvířat a výskytu nežádoucích účinků v důsledku podání veterinárních léčivých přípravků. V České republice se jedná o originální a jedinou veřejnou veterinární toxikologickou aplikaci, podobný projekt existuje jen pro humánní účely. Další odborné informace pak lze nalézt pouze na zahraničních toxikologických fórech, která jsou dostupná v angličtině.

Přístupová webová stránka databáze je dostupná všem uživatelům a je k dispozici v českém i anglickém jazyce. Tvoří ji dvě sekce – toxikologická a farmakovigilanční. Primárně je určena pro laickou veřejnost. Tato část je koncipována jako informační zdroj o nejběžnějších jedovatých látkách v domácnostech a o rizicích spojených s nežádoucími účinky veterinárních léčiv, s nimiž se majitelé zvířat mohou setkat. Velmi důležitou součástí je návod, jak postupovat v případě otravy zvířete, kam volat, jak provést základní první pomoc. Dále by tato část měla sloužit jako informační materiál k prevenci otrav, k vytvoření správných návyků pro vhodné zacházení s nebezpečnými látkami a jejich

■ Databáze Vettox

správné skladování. V souvislosti s nežádoucími účinky léčiv je zde možnost vyplnění online formuláře s jejich hlášením.

Druhá část databáze je přístupná pouze odborné veřejnosti po přihlášení, je poskytována pouze v českém jazyce. Tato část je v současné době přístupná studentům a zaměstnancům VFU Brno, kteří pro vstup používají stejné přihlašovací údaje jako do všech svých školních aplikací. Vstup pro soukromé veterinární lékaře a státní veterinární instituce bude projednán a umožněn v průběhu roku 2013. Odborná část zahrnuje detailní informace o toxicitě chemických látek a přípravků, veterinárních léčiv, biocidů, přípravků na ochranu rostlin, kontaminantů životního prostředí a dalších látek s ohledem jejich působení na zvířata (včetně mezidruhových rozdílů, pokud jsou známy), příznaky manifestace otrav a v případě, že je známa specifická léčba, pak i postup léčby takovéto otravy. S tím souvisí i dostupná samostatná sekce o antidotech. Momentálně je v databázi vloženo asi 400 toxických látek a průběžně se budou zpracovávat a vkládat další.

Součástí databáze je i možnost komunikace s tvůrci, zaslání dotazů, hlášení atd. V rámci všeobecně přístupné části je tato možnost komunikace využívána především laickou veřejností. Část dotazů je řešena v diskuzním fóru, většina dotazů je ale zaslána soukromě přes formulář do e-mailu. V roce 2011 bylo položeno a zodpovězeno 148 dotazů. Nejčastěji se dotazy týkaly psů,

méně pak koček a drobných savců a ptáků. Hospodářská a volně žijící zvířata tvořila méně než 5 % dotazů. Zdaleka nejdiskutovanější byla problematika krmiv a potravin, dále léčiva a jedovaté rostliny. Z důvodu mnoha opakování určitých dotazů byla rozšířena webová část přístupná široké veřejnosti a to o záložku Z vašich dotazů, kde byly zveřejněny odpovědi na tyto opakující se dotazy. Z toho důvodu v roce 2012 poklesl počet e-mailových komunikací a snížil se také rapidně počet dotazů zadávaných přes diskuzní fórum. Nadále zůstává nejdiskutovanějším živočišným druhem pes, za ním ale

následují hospodářská zvířata. Dotazy na kočky, drobné savce a exoty byly do 09/2012 zaznamenány pouze dva a nepřišel žádný dotaz týkající se volně žijících zvířat. Nejčastějším tématem byly v roce 2012 jedovaté rostliny, následované krmivy a potravinami. Oproti roku 2011, kdy dotazy přicházely převážně od laické veřejnosti, se v roce 2012 zvedl počet dotazů ze strany praktikujících veterinárních lékařů a studentů naší univerzity. Objevily se také první případy hlášení otrav či nežádoucích účinků léčiv. Zjištěné případy jsou využity pro zkvalitnění a rozšiřování databáze, k prohloubení výuky toxikologie a farmakologie na VFU Brno a její orientaci na problémy v praxi a pro případná regulatorní opatření v oblasti veterinárních léčivých přípravků.

Databáze je tak přínosem jak pro laickou veřejnost a její informovanost v oblasti veterinární toxikologie, tak pro odborníky ve veterinární medicíně i pedagogy. Předpokládaným přínosem pro odbornou veřejnost je pak možnost na základě zaslaných dotazů a hlášení zjistit reálnou situaci o počtu a příčinách otrav u zvířat, aplikovat tyto poznatky do databáze, výuky i praxe. Uvědomujeme si, že případy otravy řeší především praktičtí veterinární lékaři a jejich odborná a pečlivá hlášení mají pro naše pracoviště největší hodnotu. V další fázi tvorby a rozšiřování databáze tedy bude orientace na veterinární lékaře v praxi naším hlavním cílem.

■ text: Zuzana Šíroková

NOVICE 2012 v Bukurešti

Zasedání celosvětového programu podporovaného z fondů Evropské Unie NOVICE (Network Of Veterinary IC in Education) proběhlo loni v Bukurešti. Naše univerzita se zúčastnila jednání poprvé a je jisté dobře, že se na poli, kde úřadují především americké, australské, britské veterinární fakulty, velmi aktivní kolegové z Utrechtu, dále z Hannoveru, Budapešti, Irska, Rumunska a dokonce Nigérie, je nás vidět. Jistě není třeba konstatovat, že výuka veterinárních lékařů se velmi rychle mění a jistě dále měnit bude. Nejde jenom o profesionální zaměření jednotlivých oborů, specializace, ale také o systémy výuky. Přiznejme si, například stále klesá počet farmových zvířat, která mohou studenti sami vyšetřovat. Pomineme-li jejich pokles například u nás, nemůžeme nebrat zřetel na specializované velkochovy s velmi přísným hygienickým režimem omezujícím samozřejmě i vstup studentům. Podobná situace je v potravinářských provozech či institucích vykonávajících státní veterinární dozor nad potravinami. Nejednoduché je i zajištění praxí studentů v ordinacích u malých zvířat, jimž jejich majitel chce dopřát nejlepší péči, nikoli uředníky. Je výborné, že alespoň mladé pomocníky v ordinacích přece jenom nikdo nezatrácuje. Už všechny nejenom evropské veterinární fakulty bojují s vyššími a vyššími stavy studentů, komory s přetlakem absolventů. Přetlak v hrnci nabídky pracovních míst oproti okolní poptávce se zvyšuje. Na všechny fakulty doléhá ekonomický tlak – vychovávat veterinární lékaře co nejkvalitněji, ale za nižší objem přidělených státních dotací – tedy co nejefektivněji. K tomu je třeba přičíst stále vyšší náklady na provoz fakult potencionálně navíc stále vyšší specializací jednotlivců, cenou sice sofistikovaných ale také dražších přístrojů. Myslím, že pokračovat není třeba, všichni z nás víme, o čem hovořím. Na přetřes se proto ve výuce dostávají dva termíny: General Education a High Level Specialisation. Oba souvisí s náklady na výuku.

Základním prvkem pro mozaiku výuky veterinárního lékaře je živé zvíře. Kde je ale brát pro takové množství studentů? Řada veterinárních fakult začíná využívat pro svoji výuku „umělé pacienty“, celé skvěle vybavené ordinace, ale s plyšovým psem s tracheální sondou či možnostmi zavést do kdekjakého jeho otvoru katetr, ležícího

vedle krávy s reklamou Pfizer, kterou je možné samozřejmě podojit. Řeknete nic nového. Nakonec, jedna z nejnovějších takovýchto ordinací stojí u našeho souseda ve Vídni. Ale toto ještě není poslední slovo techniky. Počítače jsou schopny nasimulovat prakticky vše. Pohrajte si s gastrosondou, stejně jako s joystickem při PC wars.

ECHO 360. Nahrávají všechny přednášky a kompletují je s powerpointovou prezentací. Přednášku můžete poslouchat ve staré walkie talkie nebo iphone, na počítači. Omezila se návštěvnost přednášek? Prý ne! Ale zvýšila se jejich kvalita! Přednášející se více zaměřují na novinky (přece se nebudou opakovat), spjitosti, diskuze, sta-

■ S kolegy z Ghentu, Budapešti a Bukurešti

Proč ne? Nahrajme zajímavé případy na svoje video a nechme je prohlížet kolegy. Konzultujme případy exotických nemocí s těmi, kteří je dobře znají, samozřejmě po mailu či... Clinical Simulators, Skype, Second Life, Global Net Teaching, Digital Doctor... Nejsm snímek. Je to již dnes realita. Učíme se všichni – studenti, ale i učitelé. Je to obecný důkaz našeho sociálního chování – základ evoluce. Učení bylo vždy vázáno na přímý kontakt – slovo, pak na písmo, tisk, malbu, fotografie a dnes ale videotechnika spolu s počítačovými sítěmi vše změnila a dále mění. Lidé spolu komunikují, aniž se osobně znají. I proto jsou konference tak důležité. V Bukurešti jsem od anglického kolegy poprvé slyšel termíny Global Students či Virtuální Univerzita (existuje v Edinburghu od roku 2007) má svoji virtuální farmu s virtuálními veterinárními případy, on line journals, dokonce i virtuální promoci. Usmívali jsme se, přednášející tvrdil, že mají úspěch. Hned na to jsem se pobavil vystoupením studentů z Londýnské veterinární college, kteří s lehkostí jim danou vysvětlovali projekt

novení požadované hladiny základních a vyšších stupňů znalostí. Žijeme v období přebytku informací, problémem se stává umět je třídit a použít. V tom je přednášející dosud nenahraditelný.

NOVICE má dnes 2 327 členů pracujících ve 135 diskusních sekcích. Elektronicky se probírá cokoli, co vás zajímá od anatomického problému až po welfare při porážení zvířat (mimořádně je to nejpočetnější skupina). Je výborné, že dnes víme, co je v oblasti horkého, kam vývoj směřuje. Možná si myslíte, že je to málo. Realizace je ale především na učitelích a těch, kteří jsou k mladé generaci nejbližší. Aby se sami zamysleli, co mohou posunout dál, jak zefektivnit výuku! Chci vás ubezpečit, že naše fakulta bude tyto aktivity podporovat. Pokud uslyšíte, že děkan chce výuku virtualizovat, tak mu odpovzte úsměvem. Věřím především tomu, co si mohu sám osahat, vyzkoušet, naučit se a umět. Přece jenom už starší generace.

■ text: Ladislav Steinhauer
foto: archiv autora

Řekni, kde ty kytky jsou

PŘESUN BOTANICKÉ ZAHRADY

Přípravy na výstavbu nové budovy Pavilonu farmacie II v areálu VFU Brno jsou v plném proudu. Stavět se začne co nevidět. Budova vyroste na ploše mezi Pavilonem farmacie a ústavu sídlícími v budově 34. Na tomto místě se donedávna rozprostírala botanická zahrada. Stromky, keře, zkrátka všechny rostliny tak musely ustoupit ve prospěch rozvoje a modernizace areálu Univerzity. Útočiště našly v severozápadní části kampusu VFU mezi budovami 34 a 44. Jestli je nová poloha horší, či lepší, a jak vlastně přesun probíhal, dozvíte se z následujících řádků.

Přesun botanické zahrady začal v září, avšak přípravné práce trvaly již od léta například vyrytím cibulovin. Rostliny je totiž potřeba přesadit v době, kdy končí vegetaci. Část rostlin tak přišla do květináčů, nebo na připravený předzáhonek, na který se vysazují zálohové rostliny a dvouletky. Ty není potřeba přesazovat. Loni je personál zahrady vysel, letos vykvetou a zajdou. Na nové stanoviště se pak přichystají nové.

Přípravné práce zajistil odborný personál FaF, samotný přesun pak zajistila najatá externí specializovaná firma, která vydolovala všechny větší rostliny od stromů, přes keře až k větším bylinám.

■ Nové místo přinese rostlinám více sluníčka, ale také pozornosti, protože je více na očích

V současné době je stará zahrada již zcela zlikvidována. Můžeme říct, že nezůstal stát kámen na kameni. Na původním místě tak už zůstává jen část zeminy, která se musí přestěhovat ještě před začátkem přípravy stavebních prací.

Co všechno v nové botanické zahradě poroste? Stromy, keře, byliny, jednoletky, dvouletky, trvalky, od všeho něco včetně

plevelu. Všechny rostliny se ale nestěhovaly, u některých se pouze sesbírala semena, která se vysela ve skleníku. V průměru bude na zahradě vysazeno 250 rostlin určených cedulkami, které se však v průběhu roku mění. Například když zajdou tulipány a současně vyklíčí jiná rostlina, cedulka se přesune.

Bude se ale rostlinám na novém místě dařit? Původní místo zahrady bylo klidnější, na zastrčeném, ne tolik frekventovaném, nové je více na očích. Původní zahrada byla ve stínu, nová poloha je hodně slunečná. Novým podmínkám se přizpůsobí i výsadba rostlin, která umožní doplnit současný stav o náročnější rostliny. Některé rostliny se budou pěstovat ve větším množství, jiných zase ubude.

Do nové zahrady přijdou i nové rostliny, které by se buď na původním stinném místě nedařilo, nebo se na něj kapacitně nevešly. Botanická zahrada na Kraví hoře by VFU mohla poskytnout nové druhy léčivků. K žádným velkým změnám však z hlediska skladby rostlin nedojde. Rozloha zůstává prakticky podobná, nová zahrada je o pár metrů čtverečních větší.

Obecně jsou botanické zahrady institucemi, které mají za cíl uchovávat vědecky dokumentované a vedené sbírky rostlin a mají spolupracovat s odbornými organizacemi zapojenými do vědecko-technické práce. V případě botanické zahrady VFU Brno však přibývá i pedagogický rozměr. Zahrada totiž poslouží

■ Rostliny musí ve zdraví přezimovat a po zimě se uchytit

především studentům. V rámci výuky se odtrhávají různé části rostlin, které se suší a studenti je pak zpracovávají. Mohou také samozřejmě zpracovávat živé, případně posloužit k výuce například kvůli rozpoznávání konkrétních rostlin a určování obsahových látek.

Zahrada bude přístupná i veřejnosti, nebude se zavírat, avšak je potřeba dbát základních bezpečnostních opatření, neboť některé rostliny jsou jedovaté. V zahradě poroste například routa, která po dotyku v kombinaci se sluníčkem vede k ekzému.

Největší obavy mají zaměstnanci FaF z toho, aby všechny rostliny ve zdraví přezimovaly a po zimě se uchytily. Rostliny v kontejnerech totiž trpí a při velkých mrazích nedokážou přijímat vodu a zimu tak nemusí přežít. V případě, že by se nepodařilo přežít většímu množství rostlin, věří

zaměstnanci ve spolupráci s botanickou zahradou na Kraví hoře, která by přispěla k doplnění zahrady rostlinným materiálem. Ta Fakultě již v minulosti darovala například eukalypty. Spolupráce však probíhá i na úrovni návštěv studentů.

Provoz zahrady determinuje více faktorů. Tím nejdůležitějším je odplevelení, které je dobré zahájit během března. Plevel představoval pro původní zahradu velký problém a při stěhování rostlin došlo i k přestěhování plevele. Některý plevel je velmi těžko likvidovatelný. Personál zahrady tak musí počkat na to, až rostliny vyklíčí a dle situace rozhodnout mezi postřikem a mechanickým odstraněním plevele. Do začátku května by mohly být rostliny na zahradě vysazeny.

Zaměstnanci se do nové zahrady těší. Hodnotí ji velmi dobře, oceňují na ní především přehlednost, slunečnost, ale také

to, že si mohou zahradu zorganizovat dle vlastních představ. Stará zahrada neumožňovala střídání ploch. Například letničky by se neměly stabilně vysévat na jedno místo. Ale třeba i tak, aby si rostliny vzájemně nestínily. Hlavní výhodou je však zmíněný dostatek slunce. Na původní zahradu totiž svítlo slunce jen dopoledne, ale později zahradu zastínily okolní stromy.

Botanické zahrady VFU Brno si tak i nadále udrží titul kulturní instituce, jejíž cílem je vytváření a uchovávání vědecky dokumentovaných sbírek rostlin. Studenti i běžní návštěvníci v ní budou nacházet nejen poučení, ale – a to je ve vzdělávací instituci zvláště důležité – i chvíle úniku z náročného světa do kultivovaného a esteticky hodnotného prostředí.

■ text: Petr Chmelař
foto: autor

FaF získala titul Fakulta roku 2011/2012

Farmaceutická fakulta Veterinární a farmaceutické univerzity Brno zvítězila ve volbě Fakulta roku 2011/2012, kterou organizovala Česká studentská unie. Prvenství fakulta získala v oboru farmacie.

O Fakultu roku hlasovali studenti na vysokých školách. Zájem studentů byl obrovský. Dohromady hlasovalo více než 8 000 studentů. Projekt má poskytnout školám zpětnou vazbu od studentů. Hodnocení fakulty z pohledu studenta je i pro středoškoláky mnohem důležitější, než publikační činnost akademických pracovníků.

Smysl projektu spočíval v tom sestavit žebříčky fakult a soukromých vysokých škol z pohledu studenta a srovnat je s ostatními školami a fakultami v České republice. Pohled studenta je podle mínění studentů zásadní a vypovídá o kvalitě školy více, než například citace v odborných časopisech či počet zahraničních studentů.

„Impulsem k realizaci projektu Fakulta Roku 2012 pro nás, studenty vysokých škol, byly žebříčky celostátních českých médií, které srovnávají různé fakulty vysokých škol v ČR podle různých kritérií. Pohled studenta jim chybí a tak ho dáváme my,“ vysvětluje důvody, proč projekt vznikl, Zuzana Věšínová, koordinátorka projektu.

Studenti hodnotili, jak jsou s fakultou či soukromou vysokou školou spokojeni podle pěti kritérií:

■ Gratulaci si zaslouží celá Farmaceutická fakulta

- Zda mají studenti na fakultě/škole zajímavé předměty.
- Zda jsou vyučující schopni zajímavě vyložit látku.
- Zda je škola/fakulta dostatečně prakticky připravila do pracovního procesu.
- Zda je na škole možnost realizace a zapojení se do studentských nápadů a projektů.
- Jací jsou jejich spolužáci.

„Posouzení kvality školy z pohledu studentů je i kritérium, podle kterého by se měli řídit budoucí vysokoškoláci, nyní studenti středních škol. Těm chceme projektem pomoci v jejich rozhodování, na jakou fakultu či školu se přihlásit,“ dodává Zuzana Věšínová.

■ text: Petr Chmelař

Konference IGA 2012

Dnešní doba je velmi rychlá, dynamická, plná nových informací, které jsou pro společnost velice důležité a posouvají ji vpřed. Věda představuje hlavní motor takového posunu. Pro rozvoj vědecké aktivity je třeba zabezpečit nejen dostatek potřebných zdrojů, ale i jejich kvalitu. Musíme neustále investovat do vědy a dalšího vývoje, do nových nápadů a inovativních myšlenek. Jeden z možných projektů podporující vědecké poznání na VFU Brno je IGA.

Ve středu 12. 12. proto odstartovaly na jednotlivých fakultách studentské vědecké konference IGA VFU Brno 2012. Studenti a akademičtí pracovníci na nich obhajovali svoji osmiměsíční práci na projektech Interní grantové agentury VFU Brno. Prioritou soutěže byly aktuální problémy ve veterinárním lékařství, veterinární hygieně a ekologii, bezpečnosti a kvalitě potravin a ve farmacii.

Komise IGA posoudila ty nejlepší grantové projekty, které získaly podporu,

zhodnotila a zkontrolovala průběh jejich řešení, plnění cílů projektů a jimi dosažené výsledky. **Řešitelé z jednotlivých fakult dohromady obhajovali 53 projektů: FVL 18, FVHE 21 a FaF 14.** Podle zveřejněných výsledků hodnotící komise předložili všichni řešitelé takové výsledky své práce, že všechny obhajované projekty uznala za splněné. Studenty a akademické pracovníky teď čeká publikování výsledků své práce ve vědeckých časopisech.

Finanční zázemí pro specifický vysokoškolský výzkum zajistilo MŠMT ČR. Na rok 2012 poskytlo Univerzitě 11 770 000 Kč. Z celkové částky šlo na projekty 95 % prostředků. Zbýlých 5 % pokrylo organizační náklady IGA.

Jednotlivé fakulty tak získaly:

FVL	3 768 000
FVHE	4 780 000
FaF	2 642 000
Celkem	11 150 000

V půlce ledna současně skončila soutěžní lhůta, ve které bylo možné podat návrh projektu na rok 2013. Výsledky vyhodnocení návrhů konkrétních projektů a vyhlášení výsledků soutěže proběhne v únoru 2013.

■ text: **Petr Chmelař**
foto: archiv redakce

■ Komise musí posoudit řešení podporovaných projektů

Jejich revírem je... univerzita

Z ČINNOSTI ODDĚLENÍ KONTROLY, OSTRAHY, BOZP A PO

Moderně vybavený univerzitní kampus VFU Brno, který leží nedaleko centra města, vytváří ideální podmínky pro všestranný rozvoj studentů i akademických pracovníků, současně jednotlivé kliniky poskytují veřejnosti veterinární, ale také humánní zdravotní péči. Příjemné prostředí, vysoká úroveň technického zázemí v kombinaci s bohatou škálou služeb snese srovnání s předními evropskými univerzitami na počátku 3. tisíciletí. Na bezpečnost a ochranu areálu univerzity dohlíží ve dne v noci pracovníci oddělení kontroly, ostrahy, BOZP a PO. Jejich úkolem je například i zajištění dopravní propustnosti a sledování pohybu nežádoucích osob.

Díky práci oddělení tak víme, že areálem VFU Brno v loňském roce projelo 52 999 vozů, což je o 13 tisíc více než v roce předminulém. Narostl také počet zásobovacích vozidel a vzhledem k stavebním pracím na jednotlivých budovách i množství stavební vozové techniky. „Vozidla zabezpečující stavební činnost vjíždějí kvůli svým rozměrům na půdu VFU z ulice Chodská,“ říká Ing. Miroslav Kořán z oddělení kontroly, ostrahy, BOZP a PO. Pro tento účel také oddělení kontroly nechalo vjezd o bezmála metr rozšířit.

Za uplynulý rok řešili zaměstnanci 14 pojistných událostí. Nejzávažnější škodu způsobili vandalové na budově 33, kde vypálili rozvodnou skříň a poškodili přístroje a zařízení zapojené trvale na elektrický proud. Škoda, kterou způsobili, přesáhla odhadem půl milionu. Na kompletním odstranění škod se stále pracuje.

Zaměstnancům oddělení se také podařilo omezit počet nežádoucích osob, které se v areálu pohybovaly. „Je to hlavně díky všímavosti zaměstnanců klinik a ústavů, kdy na vrátnici hlásí neznámé osoby, pohybující se v areálu,“ hodnotí situaci Kořán. I přesto je dobré dávat si pozor na osobní věci a nepodléhat často nepozornosti, která je nejčastější příčinou drobných ztrát.

Oddělení kontroly a bezpečnosti má také na starosti zabezpečení budov. Kvalitní zabezpečení však vyžaduje kvalitní obsluhu. „Je potřeba, aby u objektů, které zajišťujeme, byli všichni zaměstnanci poučeni o způsobu používání těchto systémů. Nemusíme pak řešit řadu falešných poplachů,“ vysvětluje dál šéf oddělení bezpečnosti. Jakkoli to zní banálně,

■ Úkolem oddělení kontroly a ostrahy je mimo jiné i zajištění propustnosti dopravy

■ Areálem VFU Brno projelo za rok 2012 52 999 vozů

odcházíte-li z práce, zkontrolujte, je-li všechno zamčené.

Oddělení také připravilo budovy na kontrolu provedenou Hasičským záchranným sborem. „Obnovili jsme značení v rámci protipožární ochrany, označení hydrantů, únikových východů a hasičích přístrojů,“ shrnuje práci

oddělení Kořán. Kontrola HZS tak proběhla bez komplikací a nezjistila žádné nedostatky. Je dobré vědět, že naše bezpečnost a ochrana zdraví při práci je svěřena do správných rukou.

■ text: Petr Chmelář
foto: autor

Kynologický klub VFU Brno

KK VFU je všestranně založený klub věnující se různým psím sportům, které zabaví psa i jeho pána či paní. Klubu se věnuje výcviku psů bez rozdílu plemen i neplemen. Členové Kynologického klubu jsou většinou mladí lidé, avšak věk není žádnou podmínkou členství. Právě díky mladému kolektivu se klub soustředí na nejmodernější trendy výcviku, individuální přístup k potřebám každého psa a výcvik pomocí pozitivní motivace.

V KK VFU Brno má každý možnost věnovat se kromě sportovní kynologie i dalším psím sportům, jako je například agility, dogdancing, flyball a další. Nejdůležitější aktivita, která ovlivní vztah psa a psovoda na celý život, však spočívá ve výcviku psa. K tomu slouží především kurzy poslušnosti.

Ty se zaměřují na základní výcvik a výchovu pejsků pro praktický život, ale také

pokládají dobrý základ pro pozdější sportovní aktivitu. Výcvikáři KK cvičí se psy metodami založenými na základě pozitivní motivace. V kurzu se pes a jeho majitel naučí základy ovladatelnosti, které by měl umět každý pes bez ohledu na původ a velikost. Je to velmi důležité pro bezproblémové soužití psa se svým pánem a okolím. K výcviku členové používají moderní výcvikové metody včetně pomůcek. Jednou z nich je například klikr.

Klikr je výcviková pomůcka, krabíčka s plíškem uvnitř, který po stisku vydává zvuk. Trénink s klikrem je stoprocentně pozitivní. Nenajdeme tu žádné tresty ani zakazování nežádoucího chování. Jedná se o metodu, při které učíme psa přemýšlet a nabízet nám chování, které je následně odměněno. Tím, že si pes na cvik přijde sám, lépe si ho pamatuje a provádí ho s větší jistotou a nadšením. Jedná se

také o velmi efektivní způsob, jak za krátkou dobu naučit nový cvik bez ukazování a navádění.

Začínající psovody zkušený výcvikáři naučí správnou manipulaci a práci se psem, seznámí je se základními metodami výcviku a pomůžou zvládnout základní ovladatelnost psa. Zkušenější psovodi mají v Kynologickém klubu VFU Brno možnost připravovat se na různé zkoušky z výkonu nebo na závody a věnovat se tak náročnějšímu sportovnímu výcviku. Klub také pravidelně pořádá přednášky a semináře zaměřené na výchovu psů, a to jak pro začátečníky, tak pro pokročilé pejskaře.

Členové KK VFU Brno se také pyšní mnoha úspěchy v řadě prestižních závodů. Lucie Sedová, předsedkyně KK získala řadu cen v disciplíně dogfrisbee, podobně jako Veronika Gesierichová, která se stala vicemistryní ČR v kategorii young dogs.

■ Pes musí frisbee před dopadem na zem chytit...

Útok na medaile a účast v prestižních soutěžích však nepředstavuje hlavní motto klubu. Veškerá aktivita směřuje k spokojenosti členů a studentů VFU Brno, jejichž podporu vedení klubu vítá a oceňuje. Aktivita v Kynologickém klubu tak spočívá především v zábavě a souhře mezi psem a jeho pánem či paní, vytvoření sehraného týmu a zdravého vztahu mezi psem a jeho pánem.

Řada psích sportů má anglické názvy. Člověk jen stěží odhadne, co se za výrazem skrývá. Proto přinášíme slovník základních kynologických cviků.

Flyball je sport i zábava pro temperamentní psy všech plemen. Na povel psovoda, který však zůstává za startovní linií, vyběhne pes na dráhu, překoná čtyři skokové překážky, naskočí na desku boxu (provede tzv. plaveckou otočku) – tím spustí mechanismu, chytí vystřelený míček a aportuje ho zpět přes překážky k psovodovi.

Obedience má za cíl naučit psa spolupracovat s psovodem, zadané cviky pes musí vykonávat radostně a zároveň přesně. Zvláštní důraz je kladen na vzájemný vztah mezi psem a psovodem a na schopnost psa pracovat ve vzdálenosti od psovoda. Měl by být brán ohled na fyzické dispozice psa. Obedience provádí psovod se svým psem postupně deset cviků. Devět z nich prověřuje poslušnost a ovladatelnost psa, jeden spadá do kategorie pachových prací – jedná se o rozlišení předmětu psovoda.

Agility je pro psy jedna z nejpřirozenějších aktivit – pes ve smečce (společně se svým pánem) spolupracuje při překonávání překážek v honbě za kořistí. Kořistí se stává pamlsk či hračka a pochvala na konci každého parkuru. Je to sport, který prospívá fyzické kondici psa i psovoda a velmi dobře upevňuje vztahy mezi psem a pánem. Překážky na trati se dělí do tří skupin – skokové, zónové a probíhací. Mezi skokové překážky řadíme skok vysoký, skok daleký, zeď, viadukt a proskokový kruh, mezi zónové řadíme kladinu, áčko (šikmá stěna, viz obrázek), houpačku a stůl, do probíhacích patří tunely pevné a látkové, a slalom.

Dogdancing je kynologický sport, při kterém pes plní nejrůznější cviky a triky při doprovodu hudby. S vhodným doprovodným projevem psovoda pak dvojice vypadá, že opravdu tančí. Oproti jiným kynologickým sportům není svázán předepsanými cviky a provedením cviků. Naopak, nápaditější a rozmanitější sestavy jsou ty nejlepší. Jediné omezení, na které se klade důraz, je bezpečnost psa.

...a přinést pánovi

■ Dogdancingové vystoupení za doprovodu písně „Hrobař“

Dogfrisbee spočívá v házení disku psovovi. Ten by ho měl ještě před dopadem na zem chytit a přinést zpátky. Házet se dá jen tak na zahradě nebo při procházce na louce či v parku. Nepotřebujete nic jiného než disk. V dogfrisbee se ale pořádají i závody. Je to týmový sport, přičemž tým tvoří člověk a jeho pes. Hraje se již více než 30 let. Za tu dobu překročil hranice

své rodné země USA a rozšířil se takřka do celého světa.

Více informací včetně informací o tom, jak se stát členy KK VFU Brno naleznete na <http://kkvfu.webnode.cz/>

■ text: Petr Chmelář
foto: archiv Lucie Sedové

Společník pro život: Mise Slovensko

To, že studenti Veterinární a farmaceutické univerzity Brno pomáhají opuštěným zvířatům, je dnes již samozřejmostí. Pomoc a podporu uskutečňují prostřednictvím projektu Společník pro život. V rámci projektu navštívili polovinu českých útulků. Zabývají se nejen konkrétními problémy jednotlivých útulků, ale také ochranou zvířat a současnou legislativou. V jejich úsilí je univerzita podporuje i motivuje. Projekt Společník pro život má však ambice překročit hranice ČR a stát se mezinárodním projektem. A daří se mu to.

Jirka Žák, autor projektu, zamířil na Slovensko. Jako konkrétní cíl své cesty zvolil Univerzitu veterinárního lékařství a farmacie v Košicích, kterou navštívil na konci listopadu. Třídenní Mise Slovensko, jak akci pojmenoval, si stanovila několik konkrétních cílů: prezentovat projekt vedení univerzity v Košicích, navázat spolupráci mezi Ústavem soudního a veřejného veterinárního lékařství UVLF Košice s Ústavem veřejného veterinárního lékařství, prezentovat projekt studentům a provést zevrubný screening situace opuštěných zvířat v karanténních stanicích a útulcích na Slovensku.

Proč chtít do projektu zapojit také Slovensko? Hlavní myšlenka spočívá v inspiraci dalších studentů veterinárních oborů, další veterinární univerzity. Univerzita v Košicích představuje zázemí pro projekt v zahraničí. Od Slovenska se můžeme v některých otázkách problematiky opuštěných zvířat do budoucna třeba i poučit (např. povinné celostátní čipování zvířat) stejně tak, jako oni od nás (Zákon na ochranu zvířat proti týrání). Ale můžeme se navzájem inspirovat i v nejrůznějších nápadech v rámci realizace celého projektu. Můžeme pořádat mezinárodní odborné besedy, konference a další akce, které obě univerzity zviditelní a zviditelní tak opět i neutichající problémy týkající se opuštěných zvířat. Zároveň tato spolupráce určitě prohloubí i již tak velice vřelé vztahy mezi oběma univerzitami.

Z vedení UVLF Košice přivítal Jirku Žáka nejen rektor Emil Pilipčinec, ale také prorektor Peter Korim a prorektorka Jana Mojžišová. Půlhodinové představení projektu Společník pro život kvitovalo vedení UVLF s velkým zájmem. Projekt se dočkal uznání a podpory ze strany univerzity. Součástí domluvy se stala

■ Jirka si potřásl pravicí s prorektorem Peterem Korimem přímo pod košickým Ardem

možnost konzultovat jednotlivá témata, srovnávat, jak se daří dodržovat různá legislativní opatření na Slovensku a s jakými komplikacemi se na Slovensku potýkají. Konzultace projektu do budoucna umožní iniciovat účinná a ověřená opatření ve vztahu k opuštěným zvířatům v ČR.

Obdiv sklídl i videoklip na podporu projektu Naše srdce bijí pro zvířata, o kterém jsme psali v minulém čísle. Pan rektor Jirku požádal, aby natočil klip i s jejich studenty („Naše srdce bijí pro zvířata 2“). Ten souhlasil a natáčení panu rektorovi přislíbil. Prorektor Korim pak Jirku provedl areálem univerzity a dále s ním konzultoval případnou spolupráci obou univerzit a ústavů soudního a veřejného veterinárního lékařství. Body 1 a 2 splněny.

Na setkání se studenty přišly dvě desítky studentů i zástupci kynologického klubu. Velký zájem ze strany slovenských kolegů protáhl délku schůzky na čtyři hodiny. Předmětem diskuse byla především výměna zkušeností. Slovenští studenti a studentky podrobně hovořili o situacích a problémech ve slovenských útulcích, ale také o jejich řešeních. Společník pro život tak získal řadu nových informací i inspiraci pro další aktivity. Bod 3 splněn.

Druhý den se Jirka Žák vydal na průzkum slovenských útulků. Velkou část útulků provozují spolky a organizace

na ochranu zvířat. Utracení opuštěného zvířete na Slovensku je jednou z legálních možností, jak naložit se zvířetem po skončení jeho karantény v karanténní stanici, která trvá zpravidla 3 týdny, ale podle prohlášení vedoucích útulků a karanténních stanic, se kterými měl možnost mluvit, to vůbec není tak běžná a fatální záležitost, jak je nám často prezentováno médií. Podobně jako české útulků, většina z nich intenzivně hledá pro zvíře nový, lepší domov. Bod 4 splněn.

V rámci Mise Slovensko projekt Společník pro život získal nový rozměr. Spolupráce v problematické oblasti opuštěných zvířat může vést k efektivnějším prosazování konkrétních opatření. Není přece důvod nenechat se inspirovat fungujícími modely, které jinde slaví úspěch, nebo které naopak nefungují a je potřeba se jim vyhnout.

Kromě Mise Slovensko se podařilo v rámci projektu uskutečnit na konci minulého roku sbírku na podporu opuštěných zvířat v útulcích a vybranou částku využít ve prospěch vybraného útulku.

Velké poděkování patří paní kancléřce Báře Šolcové a našemu panu rektorovi Vladimíru Večerkovi za zprostředkování kontaktů s vedením UVLF Košice a také Zuzaně Nemčekové (6. ročník FVL), která zajistila ubytování v Nitře.

Společník pro život prostřednictvím sbírky plyšáků a jejich následného pro-

deje vybral na podporu opuštěných zvířat skvělých 8 290 Kč! Sběrka proběhla v rámci akce „Plyšák pro útulek“. Tato částka putovala útulku pro opuštěná zvířata v Bzenci. „Je to dostatek peněz na zakoupení elektronické čtečky čipů, kterou si útulek tak přál, a na množství čipů, které dají opuštěným zvířatům z útulku trvalou

identitu,“ vysvětluje přínos akce autor projektu. Projekt Společník pro život za jeho činnost ocenila i Liga na ochranu zvířat, která studentům VFU veřejně poděkovala a zároveň označila budoucí veterinární lékaře za naději pro opuštěná zvířata.

Celkový výtěžek z charitativního bazárku „Plná miska“ činí 93 300 Kč! „Chci

moc poděkovat všem, kteří se do sbírky zapojili, moc si vážím toho, že lidé nejsou k opuštěným zvířatům lhostejní,“ vzkazuje Jirka Žák.

■ text: Jiří Žák
a Petr Chmelař
foto: archiv Jiřího Žáka

Praxe v Německu

V rámci podpory zahraničních stáží doktorandských studijních programů Fakulty veterinární hygieny a ekologie jsem se zúčastnil odborné praxe v německém Vilshofenu. Nachází se tam pobočka společnosti VION Group, jednoho z největších evropských podniků v jatečnictví pro prasata i skot. V moderním podniku pracuje na 200 zaměstnanců, mezi nimiž jsou vedle domácích také pracovníci Rumunska, České republiky, ale i Afriky. Moderně vybavený provoz je schopen zpracovat 13 až 17 tisíc prasat za týden na jediné jateční lince výkonu 370 ks/hod. Přibližně polovina produkce vepřových půlek putuje do Itálie. Druhá polovina se zpracovává na bourárně, mezi odběrateli děleného vykostěného masa jsou i řetězce z České republiky.

Stáž neměla charakter pouze studijního pobytu s možností praktického použití doposud získaných teoretických znalostí a praktických dovedností, v odvětví veterinární hygieny a bourání masa, ale vedení podniku mi brzy umožnilo i vyzkoušení si řízení kvality v části podniku. Moje činnost spočívala v účasti při veterinárně hygienických kontrolách masa, zařízení, jež přišlo do styku s masem na jatkách, v bourárně, v chladírnách a expedici. Vedle toho jsem byl brzy jmenován manažerem jakosti. V tomto podniku to byl pracovník pro tzv. „*multi moment measuring*“ spočívající v kontrole vzhledu a úrovně opracování u přibližně 20 druhů položek rozbouraného masa, kostí, ořezů a stanovení nápravných opatření, pokud byly zjištěny závady.

Nad rámec požadavků stáže ze strany podniku a naší univerzity jsem si domluvil manuální práci bourače na vepřovém pásu ve druhé směně, na post, kde bylo v momentální situaci potřeba. Před dokončením vysoké školy jsem měl možnost pracovat v mnoha českých a moravských masokombinátech, nebyl tedy problém srovnat se s tempem a kvalitou práce v Německu.

Nastoupil jsem do pozice zaměstnance s jeho právy, povinnostmi i jiným pohledem na pracovní činnost. Příjemným a odměňujícím zjištěním bylo poznání vlivu zvládnutých praktických dovedností na vztah s lidmi, které jsem v průběhu týdnů na střídajících se směnách kontroloval. Poskytlo mi to větší důvěru, upřímnou komunikaci a troufám si říci, že i většího klidu na pracovišti ve vztahu s podřízenými. Velmi dobré předvedené praktické dovednosti také snižují, až eliminují diskuse o tom, že požadavky na úpravu finálních výrobků ze strany vedoucích jsou přehnané či neúnosné. Tato vlastnost bourá i mnoho bariér,

především odstraňuje nedůvěru, přináší klid i přátelství mezi vás a podřízené, ale vzbuzuje nejistotu a neklid u lidí, již jsou nadřízení vám, klidně i o dvě pozice nahoru. Perfektní ovládnutí praktických dovedností na pozici vedoucích váš budoucí plat nejenom o něco zvyšuje, ale násobí jej.

Přeji všem studentům zdraví, čas i možnost si ve své profesi alespoň něco osahat od základů, neboť nabyté schopnosti soupeře o vaši práci nejen oslabí, ale z části je i eliminují.

■ text: MVDr. Ladislav Kašpar
foto: archiv autora

■ Ladislav Kašpar ve VION Group

Horký trojúhelník

Pákistán, Afghánistán ani Irák dnes nebudí pozitivní emoce. Škoda, jsou to krásné země, dokonce si troufnu říci – cestovatelské perly. Proslulá Karakoram highway zakousnutá do střechy světa okolo Indusu, tvořícího hranice Hindúkuše, Pamíru a Himálaje, Mezopotámie s bájnou Babylonskou věží, nejkrásnější šíitské svatyně, vyhlášená letní sídla perských a indických panovníků, staleté křižovatky cest do Střední Asie. Bohužel ale také místa zatížená válečnými konflikty. Dnes se většinu lidí při jejich vyslovení vybaví slovo – Al-Káida. Trojúhelník, nad kterým po 11. září většina světa láme hůl, nejen cestovatelskou.

Když v Pákistánu po ukončení vojenské vlády prezidenta Parvíze Mušarafa a zavraždění Bénazir Bhútové na koci roku 2007 konečně nastoupil nový prezident, její byt nechvalně známý manžel Ásif Alí Zardáří, koupili jsme letenky a vyrazili. Září je ve zdejších horách ideálním termínem a kdo ví, jak dlouho křehký stav vydrží? Bylo 20. září 2008 odpoledne. Seděli jsme na Heathrow před gatem a zírali na televizní obrazovky, na obrovský požár hotelu. Titulky byly výmluvné – Marriott v Islámábádu. Ještě se spekulovalo, jestli prezident a premiér v hotelu právě byli na společné večeři, jak se plánovalo. Teroristický útok? Vládní puč? British Airways suše oznámily, že lety do Pákistánu se pozastavují. Na obrazovce se objevovali Tony Blair, George Bush, řada politických komentátorů. Otočili jsme kormidlo směr Praha. Po cestě domů jsme se dozvěděli, že v hotelu zemřel i český velvyslanec Ivo Žďárek. Trojúhelník se zase nahřivil a navenek zavřel.

Prvního září 2010 oznámil prezident Barack Obama, že po více než sedmi letech končí bojové operace v Iráku a působení v Afghánistánu označil jako stále se zlepšující. Stojíme na frankfurtském letišti v řadě mezi urostlými třicátníky a pár vousatými obchodníky do zatím jediného pravidelného spoje s Kábulem. V zemi právě vrcholí ramadán. Říká se, a my tomu věříme, že je to nejklidnější období. Muslimové se modlí a postí, neradi válčí. Ramadán ctí i alianční armády. Postní měsíc skončí dva dny po našem plánovaném návratu domů a jeho bujarý závěr se sejde s devátým výročím 11. září 2001. Týden na to proběhnou volby. Do tohoto období bude jistě směřovat aktivita všech, co se budou chtít zviditelnit – granátem, raketou, atentátem. Logika říká, že volíme správný termín.

■ Modlitba před Modrou mešitou

■ To je přece máma

Od samé paty dráhy nás vítaly trosky dávno odstavených letadel, po nich polo-rozebrané draky na součástky a k řídící věži houstla technika použitelná a denně používaná. Od stále funkční sovětské po nejnovější americké. Vycházíme pod přísným dohledem na betonovou plochu. Fotit je přísně zakázáno! Ukazují to nejen tabulky, ale především pohledy vojáků se samopaly. Ze sousední vojenské základny se právě zdvihá několik vrtulníků Cobra a s rachotem nabírají směr jihovýchod. Dobré ráno v Kábulu!

Celní odbavení, prásknutí razítkem, vyzvednutí zavazadel, první kroky kolem vojáků. Všude betonové zátarasy, ostnaté dráty, obrněná vozidla a další a další zátarasy. Náš afghánský průvodce na nás z dálky mává. Nelze nás přehlédnout. Stisk rukou a rychlé nasednutí do dvou terénních toyot. V nich sedí doprovod

v neprůstředních vestách s kalašnikovem na kolenou. Nedůvěřivě na ně pokukují. Prý si zvykneme. Na každé větší křižovatce vojáci a policisté, kteří pozorují projíždějící jako dravci myši na poli. Provoz ale neřídí. Auta se derou tak, jak komu vyhovuje. Na sílu. Kdo je větší a drzejší, ten vyhrává. Že jede v protisměru? No, a? Klakson a upřený pohled svým směrem. Každá významnější budova je chráněná prstencem betonových zátarasů, za ní pořádnou zdí s vysokou nástavbou drátěného plotu, který prý brání jednoduchému přehození granátu. Vstupy obložené pytli s pískem, uzavřené mohutnými často zdvojenými ocelovými závory. Doprava kolabuje. Prý všichni spěchají do práce. Posunujeme se po centimetrech, řidiči se vtlačují do každé nepatrné skuliny.

Řada ulic je rozkopaných, překopaných, mimo střed města jen prašných. Všude se staví, jak komu vyhovuje a co právě potřebuje. Bohatí z cihel a betonu, ostatní z hliněných vepřovic. Město má nezměnitelný kolorit. Červenohnědý prach je všude. Po půlhodině najíždíme před bytelná plechová vrata. Klakson, kontrola špehyrkou a rychlé otevření. Jsme doma!

Dvojice ozbrojených mladíků se na nás stále zubí. Jsme hosté, a to v Afghánistánu znamená mnoho. Host je nedotknutelný, chráněný, chválený a hýčkaný. Kdo byl do domu, do rodiny přijat, musí být chráněn a nesmí být nikomu proti vůli hosta ani vydán. Staletý zákon zdejší pohostinnosti. Platil a platí pro Tálibán, Al-Káidu i Bin Ládina. Snídáme a pijeme vodu v malé míst-

nosti se zataženými závěsy. Aby to Alláh neviděl. Naši hostitelé se omlouvají a vesele mrkají, že večer si vše vynahradíme. Vyrážíme. Program je podřízený bezpečnostní situaci. Chceme se vrátit v pořádku domů!

Kábul není přívětivé město. Za jeden den zvládneme nejdůležitější památky a pak zvedáme kotvy na sever přes Hindúkuš do Mazar e Šaríf. Na předměstí tankujeme a zajíždíme do obrovské „tygří klece“, která uzavírá benzínovou pumpu. Je v blízkosti slumů. Pumpaři se prý takto cítí lépe. Přepadení pro peníze jsou zde stále častá. Do okna se derou žebrající ruce, sem tam se ozve hrubé okřiknutí našeho strážce a mávnutí hlavní samopalů. Staří muži v turbanech, ženy v burkách, sem tam odhalené tváře cikánek, ale především kluci okolo desíti dvanácti let. Sirotci. Přišli o rodiče, domov a žijí na ulici v prachu horkého léta, blátě, mrazech. Zalezli v nepřístupných koutech, ovládající všechny triky přežití. Jejich pohled na samopal je závistivý, plný snů – Dělat tuto práci, mít zbraň! Jsou nevysunutelným zdrojem pro povstalce či rebely z jakékoliv frakce. Armáda kluků, která vyrazí na první písknutí. Udělá cokoli, aby se dostala z ulice, aby něco konečně znamenali, měli práci. Válka je také práce!

Stoupáme serpentínami k Salangskému tunelu. Délkou téměř tří kilometrů v nadmořské výšce 3 400 metrů býval až do otevření Eisenhowerova tunelu v Coloradu nejvyšše položeným silničním tunelem světa. Sověti ho vybudovali a otevřeli v roce 1964. Stal se jedinou spojnici mezi Kábulem, severem Afghánistánu a také Sovětským svazem. Přišla jím na vánoce 1979 Brežněvova „bratrská pomoc“ a v něm probíhala také tlačnice při útěku Sovětů domů. Denně zde projede na 16 tisíc vozidel. Před necelým půlrokem prý zde spadla lavina a zavalila projíždějící kamiony. Přes tři tisíce lidí zde bylo uvězněno několik dnů, sto šedesát šest lidí bylo nalezeno mrtvých. Ze stropu kape voda. Projíždíme hlubokými loužemi, kličkujeme mezi auty, která se snaží o to stejné. Chaos ve tmě doráží auto naplněné kravami. Jeho řidič nic nevysvětluje, jen zvedá víko motoru a jde někam pryč. Tunel se rázem ucpal. Všichni troubí, popojíždí po centimetrech. Nikdo nemůže jet v žádném směru. Kouř z vyrachraných stále túrovaných motorů + nadmořská výška = „plicní sanatorium“. Zázrakem se po půlhodině dostáváme ven. Jak to náš řidič dokázal, dodnes nechápu.

Projíždíme kolem kdysi obrovské sovětské základny. Zbytky kamenných budov, rukama už dále nerozebratelných těl tanků, obrněných transportérů i českých BVPěček.

Za pár let si se vším tím harampádím příroda pomůže sama. Kroutíme nevěřičně hlavami, nad tím, co už dokázala po dvaceti letech. Míjíme obrovský hřbitov vojenské techniky. Ústup tenkrát nebyl zdaleka tak plánovaný a klidný, jak se o něm u nás hovořilo. Výsledek bratrské pomoci se každoročně balil do záplavy slov a lží. Přes čtrnáct tisíc zabitých, padesát tisíc raněných a půl miliónu nemocných sovětských vojáků, většinou z muslimských sovětských republik. Kluci, kteří byli do Afghánistánu odvezeni, byli mizerně připraveni i vybaveni, si prošli peklo. Generovali je v ještě větší peklo. Jeden a půl miliónu zabitých Afghánců, pět miliónů uprchlíků a „vyčištěná“ území. Stojím pod kulometry obrovského bitevního vrtulníku a cítím panickou hrůzu, když se řvoucí obluda objevila nad horizontem. Kolik mrtvých, hořících domů a vesnic jeho posádka viděla?

Večer sedíme bosí na kobercích v typické afghánské restauraci. Venku voní skopový šašlik, vedle nás posedávají se zkříženými nohama vouseči v turbanech. Zkoumavé pohledy se setkávají v úsměvu a pokynutí hlavou. Náš průvodce Alam popisuje, jak za Tálibánu nesměl studovat,

usmívají se. Po pár minutách se zvedáme. U dveří stojí náš doprovod a kouká okolo s prstem na spoušti. Projdeme rychle k autům a mizíme ve tmě.

Ráno trávíme u skvostné Modré mešity, která byla vždy cílem poutníků Střední Asie, obdivujeme nádherné koberce, prohlížíme cetky na trhu a necháváme si vysvětlovat „praktičnost“ tradiční burky. Odpoledne míříme na letiště. Dojíždíme kolonu vojáků se známou vlajkou. Maďar sedící na věži za těžkým kulometem na nás nekompromisně míří. Naznačujeme předjetí. Okamžitě hlavní ukazuje, že naše místo je jinde – Zmizte od nás! Alam vyndává jakýsi průkaz a ukazuje ho z otevřeného okénka. Voják zdvihne levou rukou dalekohled, pravou si nás stále jistí. Poté cosi křikne dolů do auta a rukou ukáže, ať jedem. Kulometem nás stále sleduje, než nás převezme pod kontrolu další a další předjížděné auto. Atmosféra se dala krájet. Nevím, kolik našich kluků nyní takhle patroluje po provincii Lógar. Jistě mají strach, jestli... Když to bouchne, po mediální síti okolo celého světa proběhne krátká zpráva. Kolikátá? Nikdo nechce být její součástí. Podle mých kusých informací se vojenských misí v Afghánistánu zú-

■ Kdo kam nesmí

jak musel sledovat svoji matku bičovanou na ulici, své sousedy visící na kandelábrech. Každodenní život. Narodil se do války a nic než válku nepoznal. Když přišli Američané, naučil se anglicky, opravil staré auto a začal pro ně pracovat. Zajišťuje převozy, které není vhodné provádět v kolonách. Nenápadně v otlučeném autě, ale se spolehlivým a výkonným motorem, novými pneumatikami, dokonce s funkční klimatizací a zatemněnými skly. Jídlo bylo báječné. Olizujeme si podomácku prsty, kýveme přátelsky na naše sousedy. Odpovídají,

častnili kolegové veterináři – mikrobiolog a epidemiolog MVDr. Karel Kovařík, veterinární hygienici MVDr. Miloslav Martinec a MVDr. Vladimír Žakovčík. Většina z nich zná Afghánistán jen z vnitřní strany kasáren. Škoda. Afghánistán je drsná, ale krásná země. Do svržení Záhira Šáha v roce 1973 to byla perla Středního východu, severní brána do Indie, letní sídlo bohatých... A pak se to najednou nějak zvrtilo...

Příští štace – Pákistán.

■ text a foto: Ladislav Steinhauser

VFU Brno otevřela své dveře veřejnosti

Výběr vysoké školy je zásadním a často také nelehkým rozhodnutím. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno se proto snaží vycházet zájemcům o studium vstříc. První únorový den, který letos připadl na pátek, otevřela své dveře budoucím uchazečům o studium. Ti tak využili jedinečnou možnost, jak se seznámit nejen s informacemi o studiu, ale také s vybaveností a zázemím jednotlivých fakult.

Začátek února je pro pořádání dne otevřených dveří ten nejlepší čas. Středoškoláci mají pololetní prázdniny. Zatímco v loňském roce proudily davy zvědavců areálem VFU v třeskutých mrazech, letošní den otevřených dveří provázelo takřka jarní počasí. Zájemci o studium

■ Zaplněná posluchárna PKMZ

dorazili ve velkém počtu. Odhadem se jejich počet blížil dvěma tisícům. Úvodní přednášky zaplnili tak, že mnozí museli stát podél zdí. „Letos přišlo opravdu mimořádné množství lidí, posluchárna Pavilonu farmacie byla zcela plná,“ svěřila se docentka Radka Opatřilová, prodávka FaF.

V deset hodin zahájily jednotlivé fakulty den otevřených dveří přednáškami ve svých posluchárnách, následovaly prohlídky vybraných ústavů a klinik. Prodávka pro studijní záležitosti Michal Crha představil návštěvníkům Fakultu veterinárního lékařství v posluchárně Pavilonu klinik malých zvířat, ve stejnou dobu odstartovala prezentace Fakulty veterinární hygieny a ekologie v posluchárně Pavilonu prof. Lenfelda. I Farmaceutická fakulta zahájila přednášku ke dni otevřených dveří přesně v deset v posluchárně Pavilonu farmacie.

Den otevřených dveří VFU Brno je určený všem návštěvníkům, kteří mají zájem dozvědět se více o činnosti univerzity a studiu na jednotlivých fakultách. „Během Dne otevřených dveří seznámíme návštěvníky FVHE se studijními programy nabízenými fakultou, organizací studia, možnostmi výjezdů do zahraničí a provedeme je vybranými pracovišti. Samozřejmě se budou moci zeptat na vše, co je zajímavé,“ popisuje náplň dne otevřených dveří docentka Bohuslava Tremlová, prodávka FVHE. Podobný program čekal návštěvníky i na dalších dvou fakultách.

Zatímco Fakulta veterinární hygieny a ekologie předvedla uchazečům o studium moderní vybavení a učebny v Pavilonu profesora Lenfelda, Fakulta veterinárního lékařství provedla zájemce o komentovanou prohlídku Pavilonem klinik malých zvířat. Odtud zamířili do prostor Pavilonu profesora Klobouka. Tam čekala návštěvníky mimořádná podívaná. Veterináři z Kliniky chorob koní zrovna prováděli extirpaci zubu u koně. Obrovský zážitek pro zájemce o studium veterinární medicíny. Farmaceutická fakulta otevřela návštěvníkům téměř všechny dveře. Zvědavci si v doprovodu zaměstnanců a studentů farmacie mohli prohlédnout nejen učebny a laboratoře, ale i zázemí jednotlivých ústavů FaF.

Dopolední program, přeplněné chodby a sály jednotlivých fakult vystřídala o trochu klidnější polední repríza. Při ní už zaměstnanci tří fakult nemuseli čelit tak velkému náporu zvědavých zájemců o studium. Přesto zájem o studium veterinární medicíny, hygieny a ekologie či farmacie dokázal zaplnit přednáškové sály. Nyní však už ne v tak mimořádné síle. Zaměstnanci univerzity mohli trochu vydechnout a zvolnit. Tato jedinečná příležitost pro veřejnost, jak získat informace přímo z první ruky, prohlédnout si specializované učebny a seznámit se se základními informacemi o studijních programech, je pro tento rok za námi.

■ text: Petr Chmelař
foto: Jiří Žák, M. Petrová

■ Pozornost přilákaly exponáty na chodbách Farmaceutické fakulty

■ V den otevřených dveří se zájemci o studium na VFU mohli podívat do učeben i laboratoří. Prohlédnout si mohli i zázemí jednotlivých fakult

V. konference studentské vědecké a odborné činnosti

Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí společně s Ústavem biologie a chorob volně žijících zvířat Fakulty veterinární hygieny a ekologie VFU Brno uspořádal V. konferenci studentské vědecké a odborné činnosti. Konference se konala 23. listopadu 2012 v Posluchárně pavilonu prof. Lenfelda na Ústavu hygieny a technologie mléka. Studenti a studentky FVHE představili své odborné vědecké práce z oblasti veterinární hygieny, veterinární ekologie, bezpečnosti a kvality potravin.

tody SPE v environmentální analýze nebo třeba mikrobiologické kvalitě zvěřiny během skladování. Jednotlivé přednášky pořadatelé rozdělili do tří tematických bloků.

Komise nejlépe ohodnotila příspěvek Žanety Stehlíkové, která přednesla referát na téma Porovnání růstu *Bacillus cereus* a produkce enterotoxinů v kravském, kozím a ovčím mléce. Na druhém místě se umístila Eva Jelínková s Vývojem parazitofauny ryb ve vybraných vodárenských nádržích ve vztahu k ekologickým faktorům. Třetí místo získala Adriana

■ Docentka Eva Bártová vítá studenty a přeje jim úspěšné odprezentování výsledků své práce

Konferenci zahájila Doc. MVDr. Eva Bártová Ph.D., která studenty přivítala a popřála jim úspěch. Vždyť o tom věda je. Hned potom si vzala slovo proděkanka FVHE, Doc. MVDr. Vladimíra Pištěková Ph.D. Ta studentům připomněla podstatu konání podobných konferencí, aby je motivovala nebát se polemiky a kritiky vlastního výzkumu.

Prezentace výsledů výzkumu představuje nezbytnou součást vědecké dráhy. Své kolegy a kolegyně proto přišli podpořit nejen jejich pedagogové, ale i spolužáci. Někteří přišli ze zvědavosti, jiní se chtěli nechat inspirovat, zkušenější pak kriticky hodnotili výsledky práce svých kolegů a zapojovali se do diskuse.

Na konferenci studenti přednesli 14 referátů zahrnujících širokou škálu témat. Odborná komise složená z akademických pracovníků a zkušených pedagogů FVHE hodnotila studie o výskytu reziduí pesticidů v povrchových vodách ČR, o využití me-

Kratošová, které se ve své práci zabývala stanovením obsahu rtuti ve svalovině ryb odlovených na vybraných lokalitách v České republice. Za kvalitu zpracování tématu a odbornou úroveň referátu ohodnotila komise příspěvky studentů i finančně.

Fakulta veterinární hygieny a ekologie pořádá konferenci studentské vědecké a odborné činnosti z oblastí Veterinární hygiena, veterinární ekologie, bezpečnost a kvalita potravin pravidelně. Velkou zásluhu na organizaci akce má prof. RNDr. Miroslava Beklová, CSc. z Ústavu veterinární ekologie a ochrany životního prostředí, která je zkušenou vědeckou a pedagogickou členkou akademického sboru VFU Brno. Nejen ona, ale celý organizační tým si uspořádání v pořadí již páté konference zaslouží pochvalu.

■ text: Petr Chmelář
foto: autor

■ VFU zakoupila databázi COS Pivot pro rok 2013 vzhledem k velkému zájmu během jejího zkušební provozu. Databáze Pivot je určena pro pracovníky ve vědě a výzkumu a postgraduální studenty. Nabízí vyhledávání příležitostí k financování a nacházení potenciálních partnerů pro vědu a výzkum, zároveň také umožňuje prezentovat informace o pracovnících z VFU a jejich vědecké činnosti. Vědečtí pracovníci tak mohou nacházet nové cesty pro financování svých projektů a pro navázání spolupráce s odborníky z celého světa.

■ Zaměstnanci VFU Brno mohou parkovat v areálu univerzity zdarma. K volnému vjezdu na půdu univerzity slouží vjezdové čipy. Těch je v současné době mezi zaměstnanci univerzity vydáno 694 kusů.

■ Víte, že v rámci předmětu tělesné výchovy si na VFU bude možné zvolit sportovní aktivitu venčení psů v útulcích? Na nástěnce projektu Společník pro život je nyní k dispozici zápisní arch pro všechny zájemce (studenty VFU) o disciplínu venčení psů v útulcích v rámci předmětu Tělesná výchova. Prosíme všechny potenciální zájemce, aby se do archu zapsali a uvedli další potřebné údaje podle uvedených pokynů. Nástěnka je umístěna v zázemí Ústavu veřejného veterinárního lékařství VFU Brno, přízemí budovy č. 32. Naproti této nástěnce je také k dispozici kompletní seznam schválených útulků v ČR, evidovaných SVS ČR a Ministerstvem zemědělství.

■ V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci proběhlo v loňském roce školení preventistů všech klinik, ústavů a zařízení VFU Brno. Došlo i ke kontrole požárních knih. Ale především kontrola nezjistila závažné nedostatky.

■ Praha chystá kontroverzní show s delfíny. Proti akci se zvedá silná vlna kritiky. Proti akci vyslovili protest například ředitelé zoologických zahrad, podle kterých je delfíni show v rozporu se zákonem 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání a směrnicí č. 346/2006 Sb., konkrétně přílohy č. 7 č. „Delfinovití nesmí být chováni a využíváni k drezúře v mobilních zařízeních pro drezúru zvířat.“ Organizátoři akce s argumenty ředitelů zoologických zahrad nesohlasí. Přeprava i vystoupení prý zvířatům nijak neublíží. Současně namítají, že při přepravě delfínů a následně i pobytu s nimi bude veterinář a odborníci, kteří budou dohlížet na jejich zdraví.

■ Každoročně stoupá počet vozidel, která navštíví areál VFU Brno. Zatímco v roce 2009 univerzitou projelo něco přes 30 tisíc vozů, za rok 2012 už to bylo více než 50 tisíc. V minulém roce jsme také zaznamenali historicky nejvyšší nárůst počtu vozidel na půdě univerzity. Nejfrekventovanějším měsícem byl březen 2012, kdy areálem projelo 5 200 vozidel.

■ Liga na ochranu zvířat poděkovala a pochválila studenty VFU Brno, kteří se zapojili do sbírky plyšáků v rámci projektu Společník pro život. Na svých webových stránkách napsala: Velké poděkování posílá Liga na ochranu zvířat ČR budoucím veterinářům, kteří akci zrealizovali. Jsou nadějí pro opuštěná zvířata.

■ Jízdárna dragounů má zpět svůj lesk, Historická jízdárna v novém, Jízdárna v novém? Poslouží i léčbě koní. Tak zněly v prosinci titulky řady českých novin, které byly u otevření Ortopedického centra a jízdárny pro koně VFU Brno. Deník Rovnost dokonce na své stránky vložil video ze slavnostního otevření budovy. Články se objevily v MF DNES, Právu, ale překvapivě také v regionálním pražském Metru.

■ Pan rektor v prosinci poděkoval zaměstnancům rektorátu za jejich práci, popřál jim spousty energie do dalšího roku a symbolicky si s nimi připil. Konec světa v prosinci 2012 nenastal a univerzitu tak čeká spousta mimořádných událostí. Krom Světového veterinárního kongresu v Praze to bude i 95. výročí založení univerzity a volby nového vedení.

■ Reprezentantky VFU Brno se účastní soutěže Miss Studentka 2012/2013. O postup do finálového kola bojuje Aneta Vybíralová z FVHE, Tereza Stránská a Bára Čmelíková, obě z FVL. Do finále je můžete vyslat prostřednictvím hlasování na internetu. Postupuje 10 dívek s nejvyšším počtem hlasů. Vítězka získá titul „Miss českého studentstva 2012/2013“. Hlasovat pro ně můžete na <http://missstudentka.cz/>.

■ Ve středu 6. února začala výstavba nové budovy v areálu VFU Brno. V prostoru za budovou číslo 31 zahájili dělníci stavební práce na moderní čtyřpatrové budově. Vyrostle zde nový Pavilon farmacie II. Farmaceutická fakulta se tak může těšit na další budovu, která rozšíří prostorové zázemí studentů farmacie.

Promoce monografie Konzervace krmiv a jejich využití ve výživě zvířat

Dne 15. října 2012 se uskutečnila na Mendelově univerzitě v Brně slavnostní promoce mezinárodní odborné monografie „Konzervace krmiv a jejich využití ve výživě zvířat“. Slavnostního aktu se zúčastnili nejen přední odborníci z oblasti výživy zvířat z významných čes-

grafie podíleli na zpracování odborných kapitol » *Antinutriční látky v pícech a v silážích* » *Mykotoxiny v konzervovaných krmivech a riziko mykotoxikózy*.

Monografie je rozvržena do 8 stěžejních kapitol. Byla zpracována s podporou výzkumného záměru MŠMT ČR

■ Kolektiv autorů mezinárodní monografie „Konzervace krmiv a jejich využití ve výživě zvířat“

kých výzkumných institucí a univerzit, ale význam slavnostního aktu byl umocněn přítomností rektora prof. dr. hab. inž. Marka Tukiendorfa (Opole University of Technology) a prof. Dr. Wilhelma Opitz von Boberfelda (Institut für Pflanzenernährung der Justus-Liebig-Universität Gießen).

Zahájení slavnostního aktu se ujal děkan Agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně prof. Ing. Ladislav Zeman, CSc., dále s úvodním projevem vystoupil vedoucí autorského kolektivu prof. MVDr. Ing. Petr Doležal, CSc. a vydavatel monografie Ing. Petr Baštan. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno byla zastoupena prof. MVDr. Ing. Pavlem Suchým, CSc. a prof. Ing. Evou Strakovou, Ph.D., kteří se jako spoluautoři mono-

a grantových projektů NAZV MZe ČR řešených v rámci Mendelovy univerzity v Brně. Byla vydána Vydavatelstvím Petr Baštan v rozsahu 307 stran. Cílem kolektivu autorů bylo publikaci sestavit tak, aby poskytla jak základní, tak i nové poznatky v daném oboru. Přáním autorského kolektivu je, aby kniha byla dobrým rádcem nejen studentům, ale i pracovníkům odborných služeb a uživatelům v praktických podmínkách zemědělské výroby, veterinární služby a krmivářského průmyslu. Zúčastnění popřáli mezinárodní publikaci úspěch ve světě odborné literatury.

■ text: **Eva Straková,**

Ústav výživy zvířat

foto: archiv Vydavatelství Petr Baštan

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Komora veterinárních lékařů ČR
Státní veterinární správa ČR
I.V.S.A. Brno

76. REPREZENTAČNÍ VETERINÁRNÍ PLES

8. 3. 2013 v 19:30hod
kulturní dům Semilasso
Brno - Královo pole

Hudba:

Breeze Band

Jiřího Suchého

Jahodové duo

Roger String

Tanec:

STABIL studio

a především VY

Cena vstupenky

s místenkou: 400Kč

bez místenky: 200Kč

Vstupenky:

**Institut celoživotního
vzdělávání a informatiky**

tel.: 541 562 089-90

e-mail: treum@vfu.cz

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno
ISSN 1803-3830

